

Ponedeljak, 14. juli 2008. godine

Svedok Alain Gilbert

Otvorena sednica

Optuženi su pristupili Sudu

Početak u 14.21 h.

Molim ustanite. Međunarodni krivični sud za bivšu Jugoslaviju zaseda. Izvolite, sedite.

SUDIJA ORIE: Dobro jutro svima. Gospodine sekretare, molim vas, najavite predmet.

sekretar: Dobro jutro, časni Sude. Dobro jutro svima u sudnici. Ovo je *Predmet IT-06-90-T, Tužilac protiv Ante Gotovine i drugih.*

SUDIJA ORIE: Hvala, gospodine sekretare. Koliko sam shvatio, postoje neki predlozi u ovom trenutku da se dokumenti ponude bez svedoka, da je to još uvek u toku, i koliko sam shvatio, gospodin sekretar će nam uskoro dostaviti kompletну listu dopisa, tako da ćemo moći dodatno da se pozabavimo tim pitanjem nakon što Pretresno veće pogleda dokumente. Gospodine Mišetiću.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Časni Sude, postoji još jedan dokument na koji nisam skrenuo pažnju sekretaru. Mi smo to uputili Tužilaštву. To je kompilacija koju smo sastavili kao odgovor na pitanje sudske Kinise. Ako mogu da ga najavim i predložim u spis, to je dokument koji nosi oznaku 1D38-0004. Ovaj dokument je, zapravo, skup dokumenta sa više od hiljadu stranica, pa smo napravili kompilaciju. Povezano je sa 18. avgustom ... to znači da se odnosi na 18. avgust 1995. godine. U pitanju je naređenje gospodina Morića, koje je bilo predmet pitanja sudske Kinise pre nekoliko dana. To su krivične prijave koje su podnete od strane MUP-a posle 18. avgusta, za krivična dela koja su počinjena pre 18. avgusta, i to je iz raznih policijskih uprava i policijskih stanica koje su bile predmet Morićevog naređenja 18. avgusta.

SUDIJA ORIE: Da. Kažete da su to krivične prijave. Međutim, iz liste se vidi da su to optužbe za koje se neko tereti. Koliko ja shvatam optužba nije baš isto što i podneti krivičnu prijavu. Koliko se ja sećam, za neke od njih se kaže da je to odluka državnog tužioca u vezi sa presudama. Nisam znao da državni tužioci donose presude, ali samo pokušavam da shvatim ono šta nam je predočeno.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Proveriće to, časni Sude ali mislim da je to ... dozvolite mi da pojasnim tu kategoriju, časni Sude ... to očigledno znači da je kategorija 8 ono o čemu govorimo u smislu kako će procedura na kraju biti zaokružena.

SUDIJA ORIE: To jest, završena, da.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Da.

Fond za humanitarno pravo
dokumentovanje i pamćenje

SUDIJA ORIE: Da. Tako da je manje-više izdvojeno iz dugačkog spiska.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Tako je. Nudimo ga u spis, časni Sude. Ja ću kontaktirati gospodina Margettsa, jer smo gospodin Tieger i ja već razgovarali. Nisam siguran ... oni imaju neke dokumente iz kancelarije državnog tužioca, ali ako im bude potreban osnovni dokument mi ćemo biti sretni da ga damo Tužilaštvu kako bi mogli da ga pregledaju.

SUDIJA ORIE: Gospodine Tieger.

TUŽILAC TIEGER: Mislim da je to tačno, časni Sude. Kao što je gospodin Mišetić izneo, nama će biti potreban osnovni dokument i mi ćemo to pogledati i moramo imati mogućnost da obe stvari pregledamo, ovaj dokument i osnovne materijale, pre nego što odgovorimo.

SUDIJA ORIE: Da. I koliko vremena mislite da bi vam trebalo za to?

TUŽILAC TIEGER: Pa, iskreno govoreći, časni Sude, s obzirom na veličinu osnovnog materijala, možda bi bilo pametnije da pogledamo nego da u ovom trenutku proizvoljno navodimo neko određeno vreme. Mislim da bi verovatno precenili vreme iz opreza dok ne vidim materijale, ali kada ih vidimo, mislim da možemo dati realniju procenu.

SUDIJA ORIE: I to bi moglo biti dva, tri dana, tako da biste mogli da date realnu...

ADVOKAT MIŠETIĆ: Tako je.

SUDIJA ORIE: ... procenu vremena koje vam je potrebno. U redu. Sada je to u zapisniku. Prepostavljam da vam je potreban broj.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Da, časni Sude.

SUDIJA ORIE: U redu. Gospodine sekretare.

sekretar: Časni Sude, to će postati dokazni predmet Odbrane broj D568.

SUDIJA ORIE: Dokazni predmet Odbrane broj D568 se u tom slučaju označava za sada za identifikaciju, gospodine sekretare. Da li postoje neka druga proceduralna pitanja? Ako ne, gospodine Hedaraly, da li ste spremni da pozovete vašeg sledećeg svedoka?

TUŽILAC HEDARALY: Jesmo, časni Sude, samo pre toga još nešto, u toku dodatnog ispitivanja gospodina Janića prošle nedelje, predočen je jedan dokument a nije ponuđen u spis. To je dokument sa spiska po Pravilu 65ter koji nosi broj 1417 i Tužilaštvo bi želelo da ga sada ponudi u spis.

SUDIJA ORIE: Da. Da budem sasvim iskren, ne mogu sada odmah da se setim na šta se odnosi taj dokument 1417. Ako bismo mogli samo nakratko da ga pogledamo na ekranu.

TUŽILAC HEDARALY: Naravno.

SUDIJA ORIE: Da. To je ... da li postoji bilo koji ...

ADVOKAT MIKULIČIĆ: Nemamo prigovor, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Ovo je publikacija koja pruža informacije kako funkcionišu hrvatske institucije i ...

TUŽILAC HEDARALY: Tačno, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Da. A koliko je veliki ovaj dokument, jer imamo ...

TUŽILAC HEDARALY: Mislim da ima 45 stranica. Mi predlažemo na usvajanje ceo dokument jer ćemo se oslanjati na različite delove tog dokumenta.

SUDIJA ORIE: Da. I to je dokument koji je već na dva jezika, jer vidim na ekranu da je dokument od 76 stranica, ali verovatno je pola na engleskom a pola na BHS-u. Da, to je pola stranice na engleskom a pola na BHS-u. Ali, to očigledno nije dokument od 45 stranica. Gospodine sekretare.

sekretar: Časni Sude, to će biti dokazni predmet Tužilaštva broj P588.

SUDIJA ORIE: Dokazni predmet Tužilaštva broj P588 primljen je u spis, pošto nema prigovora. Pored ovog pitanja, gospodine Hedaraly, da li ste spremni vi ili će gospodine Russo da pozove sledećeg svedoka?

TUŽILAC HEDARALY: Ja ću, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Koliko sam shvatio, svedok više voli da govori na francuskom, iako je dao i potpisao izjavu na engleskom jeziku. Imate li predstavu da li on više voli da govori francuski ili engleski u ovoj sudnici?

TUŽILAC HEDARALY: Verujem da će svedočiti na francuskom, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Na francuskom.

TUŽILAC HEDARALY: I zato što je 14. juli, ja ću postavljati pitanja na francuskom jeziku svedoku.

SUDIJA ORIE: Da, naravno da razumem. Nisam znao da se 14. juli, takođe, slavi i u Kanadi. Ali... gospodine poslužitelju, molim vas da dopratite svedoka u sudnicu.

(svedok je pristupio Sudu)

SUDIJA ORIE: Dobar dan, gospodine Gilbert.

SVEDOK GILBERT: Dobar dan.

SUDIJA ORIE: Da li sam dobro shvatio da biste više voleli da svedočite na francuskom jeziku?

SVEDOK GILBERT: Tako je.

SUDIJA ORIE: Pre nego što počnete sa svedočenjem, u skladu sa Pravilnikom o postku i dokazima, neophodno je da date svečanu izjavu. Tekst izjave će vam uručiti sudski poslužitelj. Izvinjavam se zbog svog francuskog. I neću nastaviti na francuskom. Kao što vi više volite da govorite na francuskom, ja radije govorim engleski, ali pratiju vaše svedočenje na francuskom. Molim sudskog poslužitelja da uruči svečanu izjavu svedoku.

SVEDOK GILBERT: Svečano izjavljujem da će govoriti istinu, celu istinu i ništa osim istine.

SUDIJA ORIE: Hvala vam. Izvolite, sedite. Gospodine Hedaraly, izvolite.

TUŽILAC HEDARALY: Uz pomoć gospodina poslužitelja, dostavio bih svedoku primerke njegovih izjava i dokazne predmete.

SUDIJA ORIE: Molim vas, nastavite, gospodine Hedaraly.

svedok: Alain Gilbert

GLAVNO ISPITIVANJE: TUŽILAC HEDARALY

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Dobro jutro, kapetane.

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Dobro jutro.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Molim vas, recite za zapisnik svoje puno ime?

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Zovem se Alain Gilbert.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Kapetane Gilbert, da li se sećate da ste razgovarali sa istražiocima Tužilaštva 29. januara 2008. godine?

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: I dali ste izjavu na osnovu tog razgovora koju ste potpisali 5. februara 2008. godine?

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Tako je.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Juče ste ponovo pročitali izjavu. Da li vam je juče pružena prilika da ponovo pročitate tu izjavu?

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Da li ta izjava verno odražava ono što ste rekli Tužilaštvu prilikom razgovora sa istražiocem?

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: A kada je reč o sadržaju ove izjave, da li je ona istinita koliko vi najbolje znate ...

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: I najzad, ako bismo vam danas postavili ista pitanja koja su vam postavljena tokom ovog razgovora koji ste vodili sa Tužilaštvom, da li bi vaši odgovori isto glasili?

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Da, glasili bi.

TUŽILAC HEDARALY: Gospodine predsedavajući, molim da se dokument koji nosi broj 5319 predoči na ekranima.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Kapetane Gilbert, da li možete da potvrdite da je izjava koju vidimo na ekranu izjava o kojoj smo malopre govorili?

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC HEDARALY: Gospodine predsedavajući, da li dokument broj 5319 možemo da uvedemo u spis po Pravilu 92ter.

ADVOKAT KEHOE: Nemamo prigovor, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Hvala, gospodine Kehoe. Gospodine sekretare.

sekretar: Časni Sude, to će postati dokazni predmet Tužilaštva broj P589.

SUDIJA ORIE: Dokazni predmet Tužilaštva broj P589 primljen je u spis.

TUŽILAC HEDARALY: Molim da se sada predoči dokument sa spiska po Pravilu 65ter koji nosi broj 5215.

prevodnici: Ljubazno vas molimo da govorite sporije zbog prevodilaca.

SUDIJA ORIE: Gospodine Hedaraly, čuli ste zahtev prevodilaca da govorite sporije. Niste? Dakle, sad znate. Molim vas, nastavite.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Gospodine Gilbert, vidimo na ekranu fotografiju iz vazduha. Da li je to baza Ujedinjenih nacija u Kninu 1995. godine?

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Na ovoj fotografiji vi ste zaokružili crvenom bojom mesto gde je bila vaša kancelarija, zar ne?

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC HEDARALY: Molim da se sada predoči dokument sa spiska po Pravilu 65ter koji nosi broj 5335. Molim za pomoć gospodina poslužitelja da obezbedi svedoku fotografiju na grafoскопу. Izgleda da postoji problem sa učitavanjem u sistem elektronske sudnice, ali rešićemo to uskoro.

SUDIJA ORIE: Gospodine Hedaraly dokument sa spiska po Pravilu 65ter koji nosi broj 5335, da li je to članak koji je napisao svedok, koji ste želeli da se učita, ili je to nešto drugo?

TUŽILAC HEDARALY: Ne, časni Sude. To je slika. Fotografija.

SUDIJA ORIE: To je ovo što sada imamo na našim ekrana?

TUŽILAC HEDARALY: Da. Da, časni Sude, to je.

SUDIJA ORIE: Da. Hvala.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Gospodine Gilbert, da li ova fotografija predstavlja bazu Ujedinjenih nacija u Kninu?

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Da, deo baze u Kninu.

TUŽILAC HEDARALY: Molio bih sudskega poslužitelja da pomogne svedoku da unese oznake na ovu fotografiju.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Gospodine Gilbert, možete li pomoći ovog elektronskog pera da obeležite gde je bila vaša kancelarija?

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Naravno.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Molim vas da stavite slovo B na to mesto, B kao *bureau*, što na francuskom znači kancelarija.

TUŽILAC HEDARALY: U isto vreme zamolio bih da se dokument sa spiska po Pravilu 65ter koji nosi broj 5215 i ovaj dokument uvrste u spis kao jedan dokazni predmet.

(francuski prevod na engleskom kanalu)

ADVOKAT KEHOE: Nažalost, moj francuski nije tako dobar kako bi trebalo da bude. Imamo francuski prevod na engleskom kanalu.

SUDIJA ORIE: Da. To je tačno. I ja sam slušao prevod na engleskom jeziku. Ali, ono što je gospodin Hedaraly zatražio jeste da dva dokumenta budu primljena u spis kao jedan broj. To je fotografija iz vazduha i ova fotografija na kojoj je svedok obeležio slovom B mesto gde se nalazila njegova kancelarija.

ADVOKAT KEHOE: Nemamo prigovor na to.

SUDIJA ORIE: Nemate prigovor. Gospodine sekretare.

sekretar: Časni Sude, to će biti dokazni predmet Tužilaštva broj P590.

SUDIJA ORIE: Dokazni predmet Tužilaštva broj P590, koji se sastoji iz fotografije iz vazduha i fotografije koju je svedok obeležio, primljen je u spis.

TUŽILAC HEDARALY: Gospodine predsedavajući, ja bih ponudio u spis sledeće dokumente koji idu uz izjavu: dokument sa spiska po Pravilu 65ter koji nosi broj 5214, to su beleške koje je sačinio svedok ujutro 4. avgusta 1995. godine; zatim dokument sa spiska po Pravilu 65ter koji nosi broj 5216, to je članak koji je napisao ovaj svedok. I dokument koji nosi broj 438, to je zapisnik sa sastanka generala Foranda sa predstavnicima Republike Srpske Krajine koji je održan 4. avgusta. Svi ovi dokumenti su priloženi uz izjavu i osnova za njihovo uvođenje u spis može se naći u izjavi svedoka.

SUDIJA ORIE: Gospodine sekretare, jedan po jedan ...

ADVOKAT KEHOE: Izvinjavam se, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Izvolite.

ADVOKAT KEHOE: Nemam prigovor na uvođenje ovih dokumenata u spis. Zamolio bih da im se dodele brojevi po redu, a ne da svi budu pod jednim brojem.

SUDIJA ORIE: Da. Tako sam i shvatio zahtev gospodina Hedaralyja, da dobiju zasebne brojeve.

ADVOKAT KEHOE: Oprostite.

SUDIJA ORIE: Gospodine sekretare, prvo da vidimo ove rukom pisane beleške koje je svedok sastavio 4. avgusta. To je dokument sa spiska po Pravilu 65ter koji nosi broj 5214.

sekretar: Časni Sude, to će biti dokazni predmet Tužilaštva broj P591.

SUDIJA ORIE: Dokazni predmet Tužilaštva broj P591 primljen je u spis. Sledeći dokument koji nosi broj 438, to je zapisnik sa sastanka generala Foranda sa predstavnicima Republike Srpske Krajine. Gospodine sekretare?

sekretar: Časni Sude, to će biti dokazni predmet Tužilaštva broj P592.

SUDIJA ORIE: Dokazni predmet Tužilaštva broj P592 primljen je u spis. I onda...

TUŽILAC HEDARALY: Dokument sa spiska po Pravilu 65ter koji nosi broj 5216.

SUDIJA ORIE: Da, to je bio dokument sa spiska po Pravilu 65ter koji nosi broj 5216.

sekretar: Časni Sude, to će biti dokazni predmet Tužilaštva broj P593.

SUDIJA ORIE: Dokazni predmet Tužilaštva broj P593 primljen je u spis. Molim vas, nastavite, gospodine Hedaraly.

TUŽILAC HEDARALY: Za vašu informaciju, postoji još jedan dokument uz izjavu i pominje se u paragrafu 28 ove izjave, ali je već primljen u spis kao dokazni predmet Odbrane broj D197 ... odnosno D297.

SUDIJA ORIE: U redu. Sada smo informisani. To je ono što ste rekli, zar ne?

TUŽILAC HEDARALY: Hvala vam. Molim da se na ekranu predoči dokument sa spiska po Pravilu 65ter koji nosi broj 5336 .

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Kapetane Gilbert, dozvolite mi da vam pokažem nekoliko fotografija koje su snimljene sa balkona na trećem spratu baze Ujedinjenih nacija u Kninu. Uskoro će biti na ekranu ispred vas.

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Da, vidim ih.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Da li ove fotografije pokazuju deo onoga što ste videli iz svoje kancelarije kada ste gledali Knin?

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Da. Ova fotografija je snimljena sa balkona. Ako se dobro sećam, prozor moje kancelarije bio je oko deset metara na desnoj strani. Ali, to je ono što sam video sa svog prozora.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: U beleškama koje ste napravili ujutro 4. avgusta, kao i u vašoj izjavi, u 15. paragrafu, na primer, spominjete – citiram na engleskom, jer su beleške na engleskom – zgradu. U svojoj izjavi kažete da ste koristili Parlament, belu zgradu kao referencu. Da li možete da je vidite na ovoj fotografiji?

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC HEDARALY: Molim još jednom pomoć poslužitelja da pomogne svedoku da označi dokument. Hvala.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Molim vas da zaokružite crvenim.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Izvinite molim vas, da li bismo mogli da dobijemo datum kada je ova fotografija snimljena? Hvala.

TUŽILAC HEDARALY: Prošle godine, mislim, u jesen 2007. godine.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Hvala.

ADVOKAT KEHOE: Časni Sude, mislim da je to bilo krajem novembra 2007. godine. Mislim da je tada bilo.

TUŽILAC HEDARALY: Hvala, gospodine Kehoe. To je, znači, jesen.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Molim vas da pored toga napišete slovo P, pored zgrade parlamenta.

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: (*svedok obeležava*)

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Hvala.

TUŽILAC HEDARALY: Možemo li da sačuvamo ovu fotografiju i da pređemo na sledeću. To je serija od tri fotografije.

SUDIJA ORIE: Gospodine Hedaraly, da li želite u kasnijoj fazi da ponudite u spis i neobeleženu fotografiju ili samo obeleženu fotografiju?

TUŽILAC HEDARALY: Biće dve obeležene i jedna neobeležena, dakle, ponudiću u spis dve obeležene i jednu neobeleženu kao jedan dokazni predmet.

SUDIJA ORIE: Da. Imam neobeleženu fotografiju ponovo na svom ekranu.

TUŽILAC HEDARALY: Na drugoj stranici ovog dokumenta trebalo bi da bude drugačija fotografija. Pređimo na to. Hvala.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Kapetane Gilbert, ova fotografija je isto tako pogled sa vašeg balkona, međutim, malo sa desne strane. Da li je to tačno?

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: To je s desne strane.

TUŽILAC HEDARALY: Zamolio bih da pređemo na treću stranicu tog dokumenta.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Još jednom, kapetane, na ovoj fotografiji vidimo pogled ili deo pogleda koji ste imali iz kancelarije 4. avgusta 1995. Da li je to tačno?

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Da. Kada gledam ovu fotografiju sećam se da postoje dva balkona na zgradici. Moja kancelarija je na desnoj strani oko deset metara odatle. Dakle, u stvari, to je drugi balkon koji sam naznačio ranije. Moja kancelarija je bila sa desne strane odavde i to pogled sa mog prozora.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: U vašim beleškama i vašoj izjavi u paragrafima 17 i 18, vi govorite o malom brdu. Na engleskom vi kažete "brdo". Da li možete da nam kažete da li možete da vidite ovo brdašće koje ste spomenuli?

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: To je, svakako, jedno od ta dva brda, ali gledajući ove fotografije ne znam koje je brdo manje. Ali, u paragrafu 17 koji sam spomenuo, to je bilo manje brdo od ta dva. Ili brdašca.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Hvala.

TUŽILAC HEDARALY: Časni Sude, ja bih ponudio ove tri fotografije u spis. I to pod jednim brojem. Prvu fotografiju obeležio je svedok.

ADVOKAT KEHOE: Dozvolite mi, časni Sude. Kako ne bi došlo do zabune u unakrsnom ispitivanju, zamolio bih zasebne brojeve za ove fotografije.

SUDIJA ORIE: Nisam baš sasvim shvatio odgovor gde se govori o dva balkona. Prvo pitanje: da li su sve fotografije snimljene sa istog balkona?

TUŽILAC HEDARALY: Da, jesu, časni Sude.

SUDIJA ORIE: A onda, gospodine Gilbert, ovaj balkon koji vidimo na prednjem delu ove fotografije, da li je to balkon ispred vaše kancelarije ili je to balkon koji je bio iza vaše kancelarije? Vidim dva balkona na ovoj fotografiji, jedan sa kog je fotografija snimljena i drugi balkon dalje. Koji je bio ispred vaše kancelarije?

SVEDOK GILBERT: Onaj koji je najdalji. Moj prozor nije izlazio na terasu nego je gledao na susedni prozor. Dakle, da budem veoma precizan, to je prozor koji je sa desne strane oko pet metara udaljen od balkona koji je najdalji na fotografiji.

SUDIJA ORIE: Pa to je... ne znam da li se tu radi o jednom ili o dva objekta, međutim, balkon koji je dalji, to je bio balkon koji se nalazio u istoj zgradici gde je bila i vaša kancelarija, ali vi ste rekli da vaša kancelarija nije imala izlaz na balkon, ali da je balkon bio sa desne strane odatle?

SVEDOK GILBERT: To je tačno. I da... mi pričamo o istoj zgradici. To je jedna te ista zgrada.

SUDIJA ORIE: Da. Očigledno dva dela tog objekta, ne vidim dobro na ovoj fotografiji. Imam još jedno pitanje: da li je to sa desne strane, dalje od terase, kada se gleda sa zgrade ili kada ste licem okrenuti zgradi?

SVEDOK GILBERT: Sa zgrade.

SUDIJA ORIE: Da. Dakle, to je najdalje od onoga što vidimo na ovoj fotografiji u ovom trenutku?

SVEDOK GILBERT: To je tačno.

SUDIJA ORIE: Da. Gospodine sekretare, sada imamo tri fotografije. Prvu je obeležio svedok.

(Pretresno veće i Sekretarijat se savetuju)

SUDIJA ORIE: Gospodin sekretar sugeriše, a ja sam sklon da ga sledim, da bismo prvo trebalo da uvedemo neoznačenu fotografiju na kojoj se vidi samo mali ugao balkona. Gospodine sekretare.

sekretar: Časni sude, to je fotografija sa spiska po Pravilu 65ter koja nosi broj 05336 i postaje dokazni predmet Tužilaštva broj P594.

SUDIJA ORIE: Dokazni predmet Tužilaštva broj P594 je primljen u spis. Drugi dokaz je ista fotografija, ali koju je obeležio svedok, to je fotografija na kojoj se vidi bela zgrada Parlamenta.

sekretar: To postaje dokazni predmet Tužilaštva broj P595, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Da, to nije onaj koji je na našem ekranu sada, ali dokazni predmet Tužilaštva broj P594... ne, ja sam... dakle drugi dokazni predmet, fotografija koju je svedok obeležio je dokazni predmet Tužilaštva broj P595 i primljen je u spis. Sledeća fotografija je neobeležena fotografija.

sekretar: Ta fotografija postaće dokazni predmet Tužilaštva broj D596.

SUDIJA ORIE: Dokazni predmet Tužilaštva broj P596 primljena je u spis. I na kraju, fotografija sa dva balkona...

sekretar: To će postati dokazni predmet Tužilaštva broj P597.

SUDIJA ORIE: Dokazni predmet Tužilaštva broj P597, dakle, fotografija koja se sada nalazi na ekranu, primljena je u spis. Molim vas, nastavite.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Molim da se vratimo na dokazni predmet Tužilaštva broj P590. Kapetane, ja bih želeo da pojasnim ono što ste upravo rekli predsedavajućem sudiji ovog Pretresnog veća. Balkon sa kog su snimljene fotografije, balkon koji smo upravo videli, da li je to balkon koji vidimo sa desne strane ove zgrade ovde?

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Da. Ako želite mogu vam reći gde je to.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Nije neophodno.

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Na desnoj strani ove zgrade.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Hvala.

TUŽILAC HEDARALY: Časni Sude, ja bih sada pročitao kratak rezime izjave svedoka, pročitaću ga na engleskom jeziku. Alain Gilbert je bio oficir Kanadskih oružanih snaga stacioniranih u Kninu 1995. godine sa UNCRO-om kao pomoćnik generala Alaina Foranda. Ujutro 4. avgusta 1995. godine on je promatrao granatiranje Knina iz svoje kancelarije na najvišem spratu u bazi Ujedinjenih nacija. Zabeležio je neka od svojih zapažanja u vezi sa granatiranjem tog jutra u svojoj beležnici, uključujući i činjenicu da su u 5.00 časova korišćeni višecevni bacači raketa. Osim toga, takođe pruža dokaze o granatiranju ujutro 5. avgusta, 1995. godine, a posebno o početnoj baražnoj vatri od oko 400 granata koje su pale između 5.19 i 5.25 časova. Gospodin Gilbert je takođe primetio spaljivanje i pljačkanje u Kninu i okolini posle *Operacije Oluja*. Postao je oficir u bazi Ujedinjenih nacija zadužen za izbeglice i to 25. avgusta 1995. godine, i njegov utisak je bio da većina Srba želi da se vrati u svoje kuće, ali su se plašili za svoju ličnu bezbednost. Ovim se zaključuje moj rezime, časni Sude, kao i moje glavno ispitivanje.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Hvala vam, kapetane.

SUDIJA ORIE: Hvala vam, gospodine Hedaraly. Gospodine Kehoe, prepostavljam da biste želeli da imate pult?

ADVOKAT KEHOE: Da.

SUDIJA ORIE: Gospodine Kehoe, da li ste spremni za unakrsno ispitivanje svedoka?

ADVOKAT KEHOE: Jesam, časni Sude. Samo malo da se organizujem i biću spreman.

SUDIJA ORIE: Gospodine Gilbert, sada će vas unakrsno ispitivati gospodin Kehoe, zastupnik gospodina Gotovine.

UNAKRSNO ISPITIVANJE: ADVOKAT KEHOE

Fond za humanitarno pravo
dokumentovanje i pamćenje

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dobar dan, kapetana. Želeo bih da vam postavim nekoliko pitanja o vašoj izjavi i o vašem članku i ako budemo malo preskakali imajte strpljenja sa mnom, jer ću vam skrenuti pažnju na dokumente pre nego što vam postavim pitanja. Dakle, prva stvar o kojoj bih želeo da razgovaram sa vama, kapetane, je vaša izjava. Zanima me 36. paragraf vaše izjave, koja je dokazni predmet Tužilaštva broj P589. Dakle, kapetane, vi ste došli u Knin 8. jula i rekli ste u 36. paragrafu da nije bilo Hrvata koji su živeli u Kninu u avgustu 1995. godine. Dok ste bili u Kninu, da li ste razgovarali sa srpskim stanovništvom kako biste saznali zašto nije bilo Hrvata koji su živeli ranije u Kninu?

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Ne. To sam saznao na našim jutarnjim brifinzima koje smo imali u UNHCR-u na zajedničkim sastancima kada mi je ova informacija preneta. Inače, ja sam stigao u Knin 28. juna.

SUDIJA ORIE: Da li grešim ako sam pročitao u 36. paragrafu da se pet odsto... Oh, ne. Vidim da, sad vidim. To je poslednji red, da. Molim vas, nastavite.

ADVOKAT KEHOE: Izvinjavam se.

SUDIJA ORIE: Ne, ja sam pogrešio.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Svejedno, da li ste razgovarali sa srpskim stanovništvom u Kninu pre *Operacije Oluja*?

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: U stvari, ne.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Kada kažete "u stvari, ne" šta pod tim mislite? Da li ste razgovarali s njima?

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Ne. Jedine osobe srpske nacionalnosti s kojima sam razgovarao bile su osobe koje su bile zaposlene kod nas u bazi. Nisam razgovarao sa lokalnim stanovništvom koje je tamo živelo.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: A kada... kada ste razgovarali sa Srbima koji su bili u bazi, da li ste ih pitali šta se desilo sa Hrvatima koji su ranije živeli u Kninu?

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Ne. Ali znam... znao sam šta se desilo s njima.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Šta ste znali?

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Bez sumnje, više nego sigurno je da su oni proterani iz grada Knina 1992. godine.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Sada ćemo da se fokusiramo na vremenski okvir pre *Operacije Oluja* i skrenuo bih vam pažnju na vaš članak. To je dokazni predmet Tužilaštva broj P593.

ADVOKAT KEHOE: Molio bih da se stavi na ekran.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Radi se o trećoj stranici na engleskom. Nisam siguran koja je na francuskom.

TUŽILAC HEDARALY: To je tabulator 5 u registratoru koji ima svedok, samo za...

ADVOKAT KEHOE: Puno vam hvala, zastupniče. Ne znam kako časni Sud želi da se ovo sredi između verzije na BHS-u, engleske i francuske verzije, ali samo želim da pitam časni Sud za smernice o tome šta da se predočava na ekranu. Očigledno će se baviti verzijom na engleskom jeziku, a svedok može da se bavi i jednom i drugom verzijom, siguran sam.

SUDIJA ORIE: Da. A ako nisu... ako nisu u potpunosti podudarne, onda ćemo videti ...

ADVOKAT KEHOE: Da, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Molim vas, nastavite.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Kapetane, govorim o trećoj stranici na engleskom jeziku, otprilike na polovini stranice pa do kraja, i vi tu govorite o granatiranju 1. avgusta i govorite o osobama koji su dolazile u bazu: o ženama, deci i starijim ljudima koji nisu napustili grad prethodne noći, bilo kao lični izbor ili zato što nisu imali prevozna sredstva, te su se skrivali u podrumu. I ja sam htio da razgovaram o vašem komentaru "oni koji nisu napustili prethodne noći". I pretpostavljam, gospodine, da ste onda poznavali majora Bellerosea, zar ne?

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Da, major, da, on je bio major. Ne...

TUŽILAC HEDARALY: Članak je od 4. avgusta, a ne od 1. avgusta.

ADVOKAT KEHOE: Izvinjavam se. Govorio sam o 4. avgustu. Ako sam rekao 1. avgust, ispravljam se.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da. Major Bellerose u svom dnevniku, a to je dokazni predmet Odbrane broj D513 izložbe, napisao je 28. jula 1995. godine da lokalno stanovništvo napušta područje. Malo će da prođem kroz niz događaja, kapetane i postaviću vam nekoliko pitanja o tome. Dakle, 29. jula, u istom dokaznom predmetu Odbrane broj D513, major Bellerose je rekao da su ljudi u Kninu bili vrlo nervozni, da mnogo njih napušta grad i da dolaze izbeglice iz Bosanskog Grahova.

TUŽILAC HEDARALY: Izvinjavam se, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Izvolite.

TUŽILAC HEDARALY: Mislim da smo imali ovakvu situaciju prošle nedelje, da ako se govori o svedočenje nekog drugog i to se pokazuje svedoku, mislim da treba prvo da se postavi pitanje i traži od njega da kaže da li nešto zna, pa tek onda ga suočiti sa

izjavom drugog svedoka. On je govorio o 4. avgustu u svom članku. Mislim da treba prvo da bude pitan da li ima bilo kakvo saznanje o tim ljudima 29. jula, a zatim da se suoči sa izjavom gospodina Bellrosea ili dnevnikom ili svedočenjem. Mislim da smo imali raspravu o tome prošle nedelje i časni Sude to se vidi u delu transkripta od pre nekoliko nedelja.

ADVOKAT KEHOE: Časni Sude, mi nismo imali diskusiju na taj način i ono što ja radim je isticanje sleda događaja koji su rečeni tokom iskaza svedoka Tužilaštva, a zatim postavljam pitanja svedoku na osnovu onoga što je rekao u svom članku. Dakle, ovo nije redosled događaja kako je o tome govorilo Tužilaštvo. Izvinjavam se.

TUŽILAC HEDARALY: Ali on nije svedočio ili pružio bilo kakve dokaze o tome šta se događalo 28. jula, tako da bi prvo trebalo o tome da mu bude postavljeno pitanje, pa mu tek onda dati šansu da se suoči.

SUDIJA ORIE: Gospodin Hedaraly traži od vas da prvo, ne pominjući druge iskaze, pitate svedoka šta on zna o ovom događaju, a tek posle toga da mu predočite i druge iskaze ...

ADVOKAT KEHOE: Časni Sude, ovo su stvari koje su već ušle u spis i deo su zapisnika. Šta ja radim ovde? Skrećem pažnju ovog svedoka na određene elemente koji su deo zapisnika, a zatim mu postavljam pitanja na osnovu dokaza u zapisniku. To je ono što ja radim ovde u ekspeditivnoj formi, umesto da obradujem ove stvari jednu po jednu. Ja se nadovezujem na njegov komentar da su ti ljudi napustili područje prethodnu noć, i ja jednostavno želim da ga provedem kroz sled događaja ili predmeta koji su već u spisu. To nije nešto što sam ja tek tako izvukao i što nije već izjavio svedok Tužilaštva.

TUŽILAC HEDARALY: Ali ...

SUDIJA ORIE: To očigledno nije problem. Pitanje je očigledno sledeće, gospodin Hedaraly ... a ja bih morao tačno da pregledam šta smo rekli o tome, ukoliko mi date referencu, gospodine Hedaraly, ja će pokušati da pronađem to mesto u zapisniku. Dakle, ono što je sporno je sledeće: pre nego što vi predočite svedoku dokazne predmete koji su već uvedeni u spis, prvo pitajte svedoka šta on zna o tome, bez da mu predočavate dokumente koji su uvedeni u spis.

ADVOKAT KEHOE: Časni Sude, ja će onda ići tim dužim putem.

TUŽILAC HEDARALY: Pa ... 4.881 do 4.883 ...

ADVOKAT KEHOE: Izvinite, nisam završio.

SUDIJA ORIE: Gospodine Kehoe, zamolio sam ...

ADVOKAT KEHOE: Da, časni Sude.

SUDIJA ORIE: ... gospodina Hedaralyja da mi da reference.

ADVOKAT KEHOE: Ali ja sam odgovarao ...

SUDIJA ORIE: Da. Dakle, u ovom trenutku, mislim, gospodine Hedaraly, da bi bilo bolje da ne prekidate gospodina Kehoea. U isto vreme, želim da vam se zahvalim zato što ste pronašli tačku ... odnosno, referencu koju sam tražio. Molim vas nastavite, gospodine Kehoe. I proveriće šta je tačno rečeno u vezi sa ovim prvim pitanjem, ako ćete ići tim, kako ste ga nazvali, dužim putem.

ADVOKAT KEHOE: Da, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Molim vas, nastavite.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Kapetane Gilbert, da li ste videli da je 28. jula došlo do opšte mobilizacije Vojske Republike Srpske Krajine u Kninu?

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Ne.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, kada svedok Tužilaštva, major Bellerose, napisao u svom dnevniku da je 28. jula došlo do opšte mobilizacije u gradu, vi niste znali ništa o tome?

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Ne znam na šta mislite. To su reči koje je izgovorio major Bellerose. Ne sećam se da je bila takva opšta mobilizacija.

SUDIJA ORIE: Gospodine Kehoe, izvinjavam se što vas prekidam, ali s obzirom na brzu razmenu mišljenja referencia se ne pojavljuje u transkriptu, tako da imam poteškoća da je pronađem. Molim vas, gospodine Hedaraly, da ponovite referencu koju ste upravo dali.

TUŽILAC HEDARALY: Učiniću to za sekund, časni Sude. I ja sam se malo izgubio. Za nekoliko minuta ću biti u mogućnosti da odgovorim.

SUDIJA ORIE: Da, to je u redu, ali molim vas da ne prekidate gospodina Kehoea. Sačekajte dok on završi rečenicu. Molim vas, nastavite.

ADVOKAT KEHOE: Hvala, časni Sude.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Kapetane, da li vam je poznato da je 28. jula Bosansko Grahovo palo u ruke Hrvatske vojske?

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Ne. Ne sećam operativnog sleda događaja na terenu. To nije bio deo mog posla. Ne sećam se, ne.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da li ste znali, kapetane, da je 28. jula predsednik Republike Srpske Krajine, Milan Martić, proglašio ratno stanje u celoj Krajini?

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Ne sećam se ničeg sličnog.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Ostajemo na 28. julu. Da li ste znali da je lokalno stanovništvo napušтало то подручје?

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Sasvim je moguće.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Pitam vas da li ste znali ili niste?

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Ne, nisam znao.

SUDIJA ORIE: Gospodine Hedaraly?

TUŽILAC HEDARALY: Referenca je na stranicama 4.861 i 4.862.

SUDIJA ORIE: Hvala, gospodine Hedaraly. Molim vas, nastavite, gospodine Kehoe.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, idemo dalje, 29. juli, još bliže se približavamo *Operacije Oluja*. Da li ste znali da je civilno stanovništvo odlazilo iz Knina?

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: To je verovatno činjenica da je stanovništvo počelo da odlazi iz Knina oko tih datuma.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Pa, recite nam šta znate o tome, kapetane, da je stanovništvo napušтало Knin tih datuma?

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Pa, u Kninu je vladala neka vrsta panike. Kružile su glasine da će doći do hrvatskog napada na Knin u narednih nekoliko nedelja ili dana. U stvari, kada smo zajedno sa generalom Forandom obilazili naše snage Ujedinjenih nacija, mi smo pozvani nazad u bazu, jer je bilo nekih opasnosti. Nešto se dešavalo, jer je vladala paniku u Kninu. Mogao bih reći da je... verovatno predstoјao napad Hrvatske 28. i 29. jula. Verujem da je civilno stanovništvo već počelo da napušта Knin.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: I da li su oni odlazili i kako je civilno stanovništvo odlazilo?

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Na koji god način su mogli, i tako što su išli preko Bosne.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Kapetane, da li se ovaj egzodus civilnog stanovništva nastavio od 28. i 29. sve do večeri uoči *Operacije Oluja*?

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Da, slažem se sa tim.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, složićete se, gospodine, da je egzodus civilnog stanovništva iz Kninu sve ovo vreme bio prilično širokih razmara, zar ne?

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Ne slažem se sa vama u potpunosti, ali jeste došlo do egzodus-a ljudi koji su živeli tamo.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Gospodine, tokom tog istog vremenskog razdoblja, da li ste, takođe, videli da je poraslo prisustvo vojnih lica i vojnih vozila u i oko Knina?

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Ne.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dozvolite mi da vam pročitam svedočenje drugog svedoka Tužilaštva, Jana Ellebyja, koji je bio policajac u CIVPOL-u koji je rekao ... to je na strani 3.474 transkripta. Pitanje: "Kako teče juli 1995. godine... u stranici sa dopunskim informacijama kaže se, u stvari, mislim da to počinje u dokaznom predmetu Tužilaštva broj P214, da ste videli puno vojnika na ulici, ali u listu sa dopunskim informacijama primetili ste povećan broj vojnika Republike Srpske Krajine u Kninu u ovom periodu, u periodu uoči *Operacije Oluja*, možete li nam reći nešto malo o tome?" Odgovor: "Da. Ocena prizora na ulicama u gradu je bila ovakva: tokom nekoliko dana u julu, do kraja jula, bilo je sve više i više vojnih vozila, sve više i više uniformisanih vojnih lica". Pitanje: "A da li ste vi i drugi posmatrači CIVPOL-a primetili to dok su se vozili kroz područje?" Odgovor: "Da." Da li su ove informacije koje je pružio gospodin Elleby u skladu sa vašim zapažanjima u Kninu u drugoj polovini jula?

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Ove informacije potiču od gospodina Ellebyja. To je ono čega se on seća iz tog vremena. Ja se ne sećam da je došlo do većeg vojnog prisustva kako ovaj gospodin pominje.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Pa bilo je vojnog prisustva u Kninu pre *Operacije Oluja*, zar ne?

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Da, postojalo je vojno prisustvo. Postojalo je.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: A to vojno prisustvo ... izvinjavam se. A to vojno prisustvo, gospodine, bilo je prilično velikih razmara, zar ne?

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Ne. Ne mogu da odredim broj na bilo koji način i da kažem da li je broj bio značajnih razmara ili ne. Znam da je bilo vojnog prisustva, jer je moglo da se nađe na vojнике kada bi se putovalo do rezidencije, iz baze do rezidencije.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Gospodine, 5. avgusta u Sektoru Jug Ujedinjenih nacija nagađalo se da Knin neće pasti do 48 sati kasnije a možda i ni do nedelju dana kasnije. Nije li to tako?

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Koliko se ja sećam, špekulisalo se da bi to moglo da bude 24 sata, 48 sati, nedelju dana ili čak i više. Tako da ste u pravu ako kažete 24 ... 24 sata, 48 sati, to je tačno. Lično, mislio sam da će možda potrajati malo duže.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da sada pređemo direktno na vaš članak i pogledamo 4. stranicu u verziji na engleskom. Prvi paragraf koji počinje od početka ...

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Koji počinje sa rečju "Očekujemo"?

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da. Da. Da, gospodine. Ja sam samo čekao da se pojavi na ekranu, kapetane. Druga rečenica: "Dana 5. avgusta 1995. godine u 5.19 časova, bila je još jedna intenzivna baražna artiljerijska vatra, više od 500 granata palo je na grad za šest minuta. Prognozira se kada će hrvatske snage stići u Knin. 48 do 72 sata,

nedelju dana ili više." Dakle, u Sektoru Jug vladalo je uverenje da će proći još najmanje 48 sati pre nego što Knin padne. Da li je to tačno?

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Ne znam kakva su uverenja imali ljudi u Sektoru Jug, ali ja lično sam u to verovao.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: I to uverenje bilo je zasnovano na činjenici da ste mislili da Vojska Republike Srpske Krajine raspolaže vojnim snagama u Kninu za borbu protiv Hrvatske vojske između 48 do 72 sata, pa čak i nedelju dana. Da li je to tačno?

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Da. Ali ja sam verovao da je stvar u odbrani Knina spolja i da će ga štititi na taj način.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: A Knin jesu, u stvari, branili sa raznih linija fronta u području. Da li je to tačno?

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Ne verujem da je Knin bio branjen sa nekoliko linija fronta.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Pa, postojala je linija fronta na kojoj je dežuralo osoblje i artiljerija Vojske Republike Srpske Krajine. Da li je to tačno?

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Verovatno. Ne znam gde su se nalazile te linije, ali imamo razloga da verujemo da su vojnici Republike Srpske Krajine tamo i da će sprovesti odbranu.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da li je vaše svedočenje, kapetane, da ne znate gde su se nalazile linije fronta i gde su bili položaji Vojske Republike Srpske Krajine duž linija fronta?

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Kada sam tamo bio, obišli smo neke od položaja, neke od srpskih položaja i neke hrvatske položaje sa našim pomoćnicima i oficirom za vezu, ali ja ne mogu da vam opišem linije fronta i srpske odbrambene linije kao linije koje su štitile Knin.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, vi ste znali da su bili na liniji fronta, ali niste znali gde se linija fronta nalazila? I ja sada govorim o Vojsci Republike Srpske Krajine.

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: To je tačno. Mi nismo znali ni kakvo je bilo njihovo brojčano stanje.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, ako ... ako bih mogao da odem jedan korak dalje, ako je negde duž linije fronta došlo do razmene vatre izmedju Vojske Republike Srpske Krajine i Hrvatske vojske, vi ne biste znali ko koga granatira, zar ne? Samo biste čuli, zar ne?

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Da li možete da ponovite svoje pitanje? Imao sam problem sa prevodom. Želeo bih da ga čujem na engleskom jeziku, molim vas. Mogu li da ga čujem ponovo, molim vas?

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Apsolutno, kapetane. A ako u bilo kom trenutku ne razumete neko od mojih pitanja, samo mi recite, u redu? Kapetane, ukoliko bi došlo do

razmene vatre na frontu između Hrvatske vojske i Vojske Republike Srpske Krajine, a vi biste to čuli iz komande Sektora Jug Ujedinjenih nacija, ne biste znali ko je pucao na koga, zato što niste znali gde su se nalazili ovi položaji na linijama fronta, zar ne?

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Bio sam u bazi u Kninu i kada je reč o artiljerijskoj vatri 4. i 5. jula, ona je preletala preko naše baze i padala na Knin. Tako da sam znao da su ove granate dolazile sa juga. Ali ja nisam mogao da verujem da bi to bilo išta drugo osim hrvatske artiljerijske vatre koja je preletala iznad naših glava i padala po Kninu. Nisam tačno znao gde su se nalazile linije fronta, ali sam bio u mogućnosti da otkrijem odakle je granata došla i gde je pala.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da li je bilo granatiranja duž linije fronta, kapetane?

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: To ne znam. Verovatno. Ali to nije bio deo moje odgovornosti. Sigurno je bilo neke pucnjave na linijama fronta, ali nisam bilo uključen u to.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Kada ste bili u komandi Sektora Jug u bazi Ujedinjenih nacija, da li ste mogli da čujete paljbu?

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: 4. i 5. avgusta, da, veoma dobro.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: A kada ste čuli paljbu na liniji fronta, vi niste znali ko je na koga pucao, zar ne?

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Znao sam ko na koga otvara paljbu. Paljba je dolazila sa juga, preletala iznad naših glava i padala na Knin.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Gospodine, dozvolite mi da vam pokažem dokazni predmet Tužilaštva broj P102. Kapetane, ovo je izveštaj o situaciji vojnog posmatrača Ujedinjenih sa sedištem u Sektoru Jug od 4. avgusta u 20.00 časova.

ADVOKAT KEHOE: Ako možemo da idemo tri stranice dalje, na dno stranice. I...

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Ovo je izveštaji Kenijskog bataljona. Da li ste znali gde se nalazila lokacija Kenijskog bataljona, kapetane?

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Da li govorimo o Kenijskom bataljonu ili Kanadskom bataljonu 1? Ne bih mogao da vam kažem danas, gde je bio. Ali, da, znao sam gde su bili Kenijci.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Oni su bili između Strmice i Dinare, zar ne?

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Ne mogu to da vam kažem. Ne znam.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Imajte samo malo strpljenja sa mnom, pukovniče. To je izveštaj od 4. avgusta u 20.00 sati. Kaže se u izveštaju Kenijskog bataljona da je bilo 1.230 puta otvaranja vatre, 638 puta je otvarala vatru Vojska Republike Srpske Krajine a 592 Hrvatska vojska i Hrvatsko vijeće obrane. Imate li predstavu o tome ili kada ste bili u Sektoru Jug Ujedinjenih nacija da li ste čuli da se otvara takva artiljerijska vatra?

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Časni Sude, imam problema sa prevodom. Molim vas, da li možete da ponovite pitanje na engleskom? Možete li da ponovite?

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Svakako. Dozvolite mi da vam ponovo pročitam. Mislim da to možete da vidite i na ekranu, To je izveštaj od 4. avgusta u 20.00 sati. Kaže se u izveštaju Kenijskog bataljona da je bilo 1.230 puta otvaranja vatre, 638 puta je otvarala vatru Vojska Republike Srpske Krajine a 592 Hrvatska vojska i Hrvatsko vijeće obrane. Imate li predstavu o tome ili kada ste bili u Sektoru Jug Ujedinjenih nacija da li ste čuli da se otvara takva artiljerijska vatrica?

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Nisam čuo paljbu. Sigurno ne bih mogao da čujem vatru koja je dolazila iz pravca Kenijskog bataljona.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da li je vaše svedočenje, gospodine, da niste mogli da čujete artiljerijsku vatru sa lokacije Kenijskog bataljona?

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Ne znam. Časni Sude, koliko se ja sećam, kenijski položaji su bili daleko. Ne mogu vam reći tačno gde su oni u odnosu na naše sedište u Kninu. Ali, hici koji su pali ili hici koji su mogli pasti, ja govorim o artiljerijskoj vatrici iz kenijskog sektora, te hice nisam čuo. To je sigurno.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: U redu. Hajde da skrenemo našu pažnju ... a mi ćemo se vratiti malo kasnije kada počnemo da govorimo o artiljerijskom napadu koji ste, u stvari, posmatrali u Kninu. Da sada pređemo na veče 3. avgusta. Da li znate da je naveče, 3. avgusta, pukovnik Leslie razgovarao sa majorom Dussaultom i da su gospodinu Belleroseu rekli, a to je u dokaznom predmetu Tužilaštva broj P546 ... dakle, oni su otišli u operativni centar i gospodin Bellerose je rekao: " Otišao sam u operativni centar da razgovaram sa njima i rekli su mi da su primili poruku da će se nešto verovatno desiti sledećeg dana". Da li se sećate da je pukovnik Leslie rekao generalu Forandu da je dobio tu poruku u 23.00 časa i da se očekuje da će se nešto verovatno desiti sledećeg dana?

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Ne, nisam znao ništa o ovom razgovoru i ne znam da li je pukovnik Leslie to rekao generalu Forandu ili ne.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Pa, da je rekao generalu Forandu, s obzirom da ste vi bili adžutant generala Foranda, da li biste znali za to?

SUDIJA ORIE: Gospodine Hedaraly?

SVEDOK GILBERT: (*nema prevoda*)

SUDIJA ORIE: Samo trenutak, samo trenutak.

TUŽILAC HEDARALY: Časni Sude, on je odgovorio na pitanje. Sada se traži da nagađa.

ADVOKAT KEHOE: Postavio sam pitanje da je nešto tako rečeno generalu Forandu da li bi ovaj gospodin, ovaj kapetan, koji je bio njegov ađutant, znao o tome.

SUDIJA ORIE: Gospodine Hedaraly, naravno da je ovo pitanje špekulativnog karaktera u meri u kojoj mi ne znamo da li je to rečeno gospodinu Forandu i zbog toga ne znamo da li je poruka mogla da bude preneta gospodinu Gilbertu. Istovremeno, gospodin Kehoe, ako na to gledamo na jedan opštiji način, takođe, pitanje da li bi informacije koje je dobijao gospodin Forand, pod normalnim okolnostima, bilo nešto što bi gospodin Gilbert znao, tako da je na taj način pitanje prihvatljivo. Molim vas, nastavite, gospodine Kehoe. Gospodine Kehoe, mogu li da prepostavim da je to ono što ste hteli da pitate ...

ADVOKAT KEHOE: Vi ste apsolutno u pravu.

SUDIJA ORIE: Ako odaberete pravu formulaciju odmah, onda gospodin Hedaraly ...

ADVOKAT KEHOE: Ne, ne. Časni Sude. Čekao sam da gospodin poslužitelj ...

SUDIJA ORIE: Ne, ne. Mislio sam da ste odmah formulisali pitanje onako kako sam to ja uradio, ne bi bilo ovih problema ...

ADVOKAT KEHOE: Vaša formulacija je mnogo bolja.

SUDIJA ORIE: Nisam to rekao.

ADVOKAT KEHOE: Slažem se s tim.

SUDIJA ORIE: I tako bi se izbegli prigovori gospodina Hedaralyija.

ADVOKAT KEHOE: Da.

SUDIJA ORIE: Molim vas, nastavite.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da li ste razumeli? Da li želite da ponovim pitanje, kapetane?

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Da. Molim vas ponovite ga.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: U redu. Kapetane, u normalnim uslovima, da je pukovnik Leslie je pozvao generała Foranda u 23.00 sata 3. avgusta i rekao mu da je dobio poruku da će se nešto verovatno desiti sledećeg dana, da li je to nešto što biste u normalnim uslovima znali?

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Najverovatnije, jer u to vreme, koliko se sećam, mi smo bili u rezidenciji u 22.00 časa i ja bih to znao. A ako se nešto raspravljalo u komandi ranije, možda ne bi bio obavešten.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: U koje vreme ste dobili poziv iz štaba Sektora Jug da će se nešto desiti?

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Rekao sam *štab* u svojoj izjavi, ali nisam 100 posto siguran da li je to bilo iz štaba, tako da je moguće da je to bilo iz kanadskog bataljona ili je moglo da bude iz Zagreba, ili je moglo da bude iz Sektora Jug. Mislim da je u bilo u Sektoru Jug u 3.30 časova 4. avgusta.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: A kada ste se vi i general Forand pošli natrag u štab Sektora Jug?

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Oko 4.00 sata.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: A pre nego što ste krenuli, da li vam je general Forand izdao bilo kakvo naređenje da upozorite ostale pripadnike Ujedinjenih nacija da treba da se vrate u svoju bazu?

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Ne. Nije bilo nikakvih konkretnih naređenja osoblju, osim naređenja češkom pukovniku koji je živeo na istom spratu zgrade u kojoj smo i mi živeli i kome je rekao da podje sa nama.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, kapetane, u to vreme bilo je ljudi koji su ostali u bazi Ujedinjenih nacija, zar ne? Mislim iz bezbednosnih razloga.

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Ne, mislim da nisu.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Ne sećate se.

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Ne da se ne sećam, mislim da nisu. Mislim da niko nije živeo u našoj bazi iz bezbednosnih razloga.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: U danima pred *Operaciju Oluja*, da li je bilo nekakvih priprema u Sektoru Jug, kako biste se obezbedili? Recimo, da postoje zalihe hrane, vode, da su spremni transporteri da pokupe pripadnike Ujedinjenih nacija, ukoliko bude potrebno. Dakle, da li je bilo šta od tih priprema izvršeno?

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Ne znam za same pripreme. Evo, upravo shvatam da sam počeo da govorim na engleskom. Nadam se da je to sasvim u redu. Ali mislim da nije bilo nikakvih naročitih priprema. Ali kao što sam već ranije rekao, u jednom trenutku su nas opozvali u bazu sa obrazloženjem da se sprema napad narednog dana. Prema tome, postojalo je to opšte osećanje da će se nešto dogoditi, međutim, gde - nismo bili sigurni.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: A obaveštenje o samom napadu dobili ste oko sat i po pre samog napada?

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Da, u 3.30 časova.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dozvolite mi da porazgovaram sa vama malo o svedočenju i o samom granatiranju. A ako idemo kroz ovo, vi kažete u svojoj izjavi u 9. paragrafu da niste stručnjak za artiljeriju. I pre nego što porazgovaramo o granatiranju, samo bih želeo da vas pitam nekoliko stvari. Vi kažete u 9. paragrafu da je po vašoj

proceni granatiranje većinom bilo iz oružja kalibra 155. milimetara ili 203. milimetara.
Da li vidite to, gospodine?

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da li znate, gospodine, koji je tip oružje kalibra 155 milimetara?

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Teška artiljerija.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Ne. Ja sam samo pitao da li je to haubica ili top. Ili da li znate?

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Ne znam da li je to bila haubica ili top.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Pa, da li je haubica ili top ima mnogo veze sa dometom. Uvek se radi o dometu oružja, zar ne?

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: A u vreme kada se odvijalo granatiranje, ujutro 4. avgusta, da li je Knin bio u dometu oruđa kalibra 155 milimetara?

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Da, rekao bih da jeste.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: A koji je to domet bio?

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Nisam siguran. Rekao bih da je oko 25 kilometara.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, vaše svedočenje je ... dobro, dozvolite mi da budem precizniji. Ako je Hrvatska vojska imala samo haubice kalibra 155 milimetara, koliki je bio domet tih haubica?

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Kao što sam rekao, nisam siguran, ali procenjujem da je domet 25 kilometara.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da li bih vas iznenadio, gospodine, ako bih vam rekao da je oko 17 kilometara?

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Ne, ne bih se iznenadio, ne znam da li je to istina, ali nisam iznenaden.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: U redu. Ako je u domet 17 kilometara, onda Knin ne bi bio u dometu haubice od 155 milimetara sa položaja Hrvatske vojske ujutro 4. avgusta, zar ne?

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Ne znam gde je bio položaj Hrvatske vojske tog jutra, 4. avgusta.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: A ovo oruđe kalibra 203 milimetra. Rekli ste da je korišćeno oruđe kalibra 203 milimetra. Koji je domet oruđa kalibra 203 milimetra?

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Nisam siguran. Ja bih procenio preko 35 kilometara, oko 35 kilometara.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, vi kažete da je domet oruđa kalibra 203 milimetra 35 kilometara?

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Ne. Rekao sam da nisam siguran. Tako da bih procenio oko 35 kilometara, jer ste od mene tražili procenu.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Tako da ako postoji ... da li u stvari ... da li biste biti iznenađeni da saznote da je domet oruđa kalibra 203 milimetra manji od 20 kilometara?

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Ne, nisam iznenađen i ne znam da li je to istina.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: U redu. Pa, kad ste nam rekli da je 35 kilometara, vi stvarno ne znate?

SUDIJA ORIE: Gospodine Hedaraly.

TUŽILAC HEDARALY: Sada obojica govore engleski, francuski prevod je malo sporiji, tako da samo molim da prave pauza između pitanja i odgovora.

SUDIJA ORIE: Da. Sada ste govorili istim jezikom.

ADVOKAT KEHOE: Da, gospodine.

SUDIJA ORIE: Trebali biste da pravite malu pauzu između pitanja i odgovora i odgovora i pitanja. Molim vas, nastavite.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da. Kad ste rekli da je domet 35 kilometara, kapetane, za oruđe kalibra 203 milimetra, to je bilo čisto nagađanje sa vaše strane, zar ne?

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Ne, to nije bilo čisto nagađanje. Ono što sam napisao u tom paragrafu gde pominjem artiljerijsko oruđe kalibra 155 i 203 milimetra, više se odnosi na oštećenja i eksplozije koje sam video na terenu nego na stvarni domet samog topa. Ali, kao što sam rekao ranije, to je po mojoj proceni od 15 do 35 kilometara.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: U redu, ostavićemo zapisnik takav kakav je. Ali ne znate, zapravo, koji je domet oruđa kalibra 203 milimetra, zar ne?

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Kao što sam već rekao, rekao sam da prepostavljam da je približno 35 kilometara.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Sada ćemo malo da porazgovaramo o vašim zapažanjima u to vreme. A ako možemo da pogledamo vaše beleške, to je dokazni predmet Tužilaštva broj P591. Dakle, kada je granatiranje, zapravo, počelo u 5.01 časova, vi ste, u stvari, hodali kroz bazu, zar ne?

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Da li govorite o konkretnom paragrafu ...

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Naravno.

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: ... ne znam ...

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Gospodine, to je 5. paragraf u vašoj izjavi. Dakle, u 5. paragrafu se kaže: "Bio sam u obilasku baze kada su prve granate pale na Knin".

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Da, tačno.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: U redu. Dakle, u vašim beleškama koje imate ovde u dokaznom predmetu Tužilaštva broj P591, kažete da je to počelo u 5.02 časova, nakon što su završili obilazak baze, zatim ste otrčali nazad u štab i vratili se gore, zar ne?

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Tako je.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: A u stvari, niste ništa zabeležili između 5.02 i 5.38 časova. Da li je to tačno?

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Da, tačno je.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: I činjenica je, gospodine, da kada ste izneli svoje mišljenje o obimu granatiranja, to su vaše grube procene, jer čak u vašim beleškama vidimo da nema zapisano ništa između 5.02 i 5.38 časova, i vaše beleške završavaju se oko 9.30. časova. Možete da pogledate svoje beleške, P591, verujem da možete da vidite treću stranu, da se, zapravo, vaše beleške završavaju. Da li vidite to?

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Ono što ste vi nama izneli, to su vaše grube procene ... zadržimo se na tome malo. Koliko ste vremena proveli na prozoru ili balkonu posmatrajući to?

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Pa, približno između 5.02 časova i podneva i kasnije sam se ponovo vratio posle podne. Više se ne sećam tačno, ali najveći deo vremena sam proveo tamo.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Ali vi ste prestali da vodite beleške u 9.30 časova i počeli ste da radite druge stvari kasnije tog popodneva zajedno sa generalom Forandom. Je li tako?

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Ne, to nije tačno. Ne znam zašto su moje beleške završile u tom momentu, u 9.23 sati. Mogu li samo da kažem da razlozi zašto sam vodio te beleške tog jutra nemaju nikakve veze sa mojim dolaskom ovde gde ću zvanično svedočiti o broju granata koje su pale na Knin 4. i 5. avgusta. Te neke beleške koje sam vodio ne odražavaju tačan broj granata koje su ispaljene na Knin 4. i 5. avgusta, ali imajte na umu da sam ja vodio beleške tog jutra onako kako sam to video.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Ja to razumem, kapetane i samo pokušavam da malo detaljnije porazgovaramo o nekim od vaših procena s obzirom na činjenicu da ste imali sigurno i druga zaduženja počev od podneva i da ste prestali da vodite beleške otprilike oko 9.30 časova i mi znamo iz beležaka da ste oko podne otišli sa generalom Forand na sastanak sa Vojskom Republike Srpske Krajine, zar ne?

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Da. Moje beleške pokazuju da je od 12.10 do 13.00 časova došlo do sastanka sa generalom Forandom i sećam se toga. Ali zašto ne

postoji indikacija o broju granata koje su padale, jer jesu padale i između 9.50 i 12.10 časova, ne znam, i ne znam zašto ne postoji stavka u ovoj beležnici.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Ali, dovoljno je reći, kapetane, da vaše svedočenje o približanom broju granata odražava ono što ste videli, ali i ono što ste čuli. Da li je to tačno?

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Molim vas da ponovite pitanje.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Kada ste ponudili procenu u vezi sa brojem granata koje su, kažete, pale na Knin, to odražava procenu onoga što ste videli, ali i onoga što ste čuli. Da li je to tačno?

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Da, većinom ... uglavnom onoga što sam video, ali i onoga što sam čuo, da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Vi, takođe, ovde napominjete da je u 8.03 časova, došlo do uzvratne vatre, da je vatra ispaljivana 300 metara od baze. Da li vidite to?

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Da, mogu da pročitam da je u 8.03 časova došlo do uzvratne vatre 300 metara od baze i tri znaka pitanja. Da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: A ta uzvratna vatra, gospodine, bila je vatra koju je otvarala Vojska Republike Srpske Krajine, zar ne?

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Ne mogu to da kažem. Ne znam. Zato sam i stavio tri znaka pitanja tu. Bilo je neobično da se otvara vatra sa položaja udaljenih 30 ... 300 metara od baze.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Pa, kapetane, to je bila vatra koja je otvarana sa teritorije koja je bila pod kontrolom Vojske Republike Srpske Krajine, zar ne?

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Ja nisam mogao ni da vidim gde je taj teren sa svog prozora. Tako da ne mogu reći da je to bilo sa teritorije koja je bila pod kontrolom Vojske Republike Srpske Krajine.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Pa, mislim dok sedite ovde, kapetane, da li mislite da je to bila teritorija koju je pokrivala Vojska Republike Srpske Krajine ili mislite da je Hrvatska vojska već bila u Kninu, udaljena 300 metara od Sektora Jug u bazi Ujedinjenih nacija?

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Ne znam.

ADVOKAT KEHOE: Časni Sude, ne znam da li želite da sada napravimo pauzu, ili želite da idem dalje. To je ...

SUDIJA ORIE: Da. Izgleda kao da je ovo pravo vreme da napravimo pauzu. Gospodine Kehoe, da li možete da nam kažete koliko vam je vremena još potrebno, a takođe želim da čujem i od drugih zastupnika koliko će im vremena biti potrebno?

ADVOKAT KEHOE: Časni Sude, verovatno ću završiti tokom naredne sednice.

SUDIJA ORIE: Da čujem od drugih zastupnika.

ADVOKAT CAYLEY: Da. Imam oko 30 minuta pitanja za svedoka.

SUDIJA ORIE: Gospodine Kuzmanoviću.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Isto važi i za mene, časni Sude. Hvala. Možda čak i manje.

SUDIJA ORIE: Znači, možemo tako da očekujemo. Ali ja takođe pitam vas, gospodine Hedaraly, koliko će vam trebati vremena za dodatno ispitivanje?

TUŽILAC HEDARALY: Nemam pitanja u ovom trenutku, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Da. Znači da možemo da očekujemo da bismo mogli završiti sa svedočenjem ovog svedoka danas. Sada ćemo napraviti pauzu i nastavićemo u 16.15 časova.

(pauza)

SUDIJA ORIE: Ako je to uteha stranama, naše kašnjenje je rezultat toga što smo bili veoma zauzeti ne na drugim pitanjima, već zbog posla u ovom predmetu tokom pauze. Gospodine Mišetiću, izvolite.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Časni Sude, tokom pauze bio sam u mogućnosti da ispravim ili pronađem grešku u dokumentu koji sam ponudio u spis na početku današnje sednice. U koloni 7 postojala je greška i tu piše da je to odluka kancelarije državnog tužioca. Treba ubaciti reč "optužnica" umesto "osuda". Mi smo sada u postupku ispravljanja te greške i učitavanja u sistem elektronske sudnice, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Onda ćemo sačekati i videti. Zbog toga što je hitno da rešimo jedan od problema, gospodine Gilbert, nadam se da ćete nam oprosti pošto ćemo provesti dva ili tri minuta na jednom drugom pitanju koje nije povezano sa vašim svedočenjem. Želeo bih da kažem za zapisnik da je Pretresno veće odobrilo zahtev gospodina Gotovine da se produži rok u skladu sa Pravilom 73 (C) dok čekamo da se objave razlozi Pretresnog veća za uvođenje izjave svedoka Zdravka Janića na osnovu Pravila 92ter. U petak, 11. jula, 2008. godine, strane su obaveštene o odluci koju je donelo Pretresno veće u pogledu zahteva koji je podnela Odbrana gospodina Gotovine 10. jula. Ovo se tiče zahteva produženja roka na određeno vreme kako bi se zahtevala potvrda u skladu sa Pravilom 73 (C) u vezi sa odlukom Pretresnog veća od 8. jula 2008. godine, kada se Odbrana usprotivila uvrštenju u spis razgovora osumnjičenog Zdravka Janića, u skladu sa Pravilom 95. Odbrana gospodina Gotovine traži da bude odobren dodatni rok do

izdavanja pisanih razloga Pretresnog veća za svoju odluku kojom se odobrava prijem u spis izjava svedoka Zdravka Janića na osnovu Pravila 92ter, razlog za to je da su obe odluke vezane za prijem u spis razgovora osumnjičenog Zdravka Janića. Pretresno veće bi sada želelo da kaže za zapisnik da smo mi odobrili taj zahtev i da je Odbrana gospodina Gotovine obaveštena da će imati sedam dana od dana izdavanja razloga za prijem u spis izjave svedoka Zdravka Janića na osnovu Pravila 92 ter, kako bi se podneo zahtev za ulaganje žalbe na obe odluke Pretresnog veća koje se tiču ovog svedoka. To je sada u zapisniku. Pretresno veće može da prepostavi da možete da postanete nervozni, gospodine Mišetiću, ako ne biste znali kakva je odluka. Gospodine Kehoe, da li ste spremni da ...

ADVOKAT KEHOE: Jesam, časni Sude.

SUDIJA ORIE: ...da nastavite. Izvolite.

ADVOKAT KEHOE: Hvala.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Kapetane, u paragafu 23 vaše izjave kažete da je procena pukovnika Lesliea o količini granata koje su pale Knin bila visoka. Da li vidite to, gospodine?

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Izgleda da je malo visoka, da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: U redu. Pukovniče, da li je većina ljudi iz baze Ujedinjenih nacija, Sektora Jug usvajala mišljenje Lesliea, s obzirom na njegov čin i njegovu očiglednu artiljerijsku stručnost?

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Ne, niko. To je bio samo moj lični komentar.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: To je vaš lični stav.

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Da, o broju i ... možete li da preformulišete pitanje?

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Ja govorim o visokoj proceni gospodina Lesliea. Da li su ljudi u Sektoru Jug usvajali mišljenje gospodina Lesliea zbog njegovog ranga i zbog njegove očigledne artiljerijske stručnosti?

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Ja jesam.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Jeste?

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Da, jesam.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Sada u 20. paragrafu vaše izjave – to je poslednja rečenica – vi kažete: "Sećam se, jer sam bio iznenaden da ispaljuju granate i noću." Da li to vidite?

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Da, vidim.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: U večernjim satima 4. avgusta, da li ste bili svesni vojne situacije u području Knina?

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Nisam baš siguran kakva je bila vojna situacija u području Knina, ali mi smo se odvezli u centar grada te noći.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, govorite o noći 4. avgusta, dozvolite mi da vam pročitam nešto što je pukovnik Leslie rekao, a to je iz video snimka, dokazni predmet Odbrane broj D123. On kaže: "Zauzimanje Knina, ne. Mi nemamo izveštaj o Hrvatima koji su direktno otvarali vatru na Knin. I dalje ima puno Srba u Kninu i po okolnim brdima." U dokaznom predmetu Odbrane broj D106, general Mrkšić govor u ime Vojske Republike Srpske Krajine: "Mi smo održavali kontakte, naše snage su se povukle na pozicije za direktnu odbranu Knina. Drugi krug jedinica uspešno drži svoje pozicije." Da li znate da je i dalje bilo borbi u Kninu 4. avgusta uveče i 5. avgusta ujutro?

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Ne. Mislim da jedina stvar koja se dešavala u Kninu te noći, da je bilo neke vatre iz pešadijskog naoružanja i da je bilo nekih, po mojoj proceni, tridesetak artiljerijskih granata koje su pale na Knin

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da li ste znali da li je bilo pokreta trupa kroz Knin?

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Ne, mislim da nije bilo.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Pa, da li to znate, gospodine, ili je to vaša pretpostavka?

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Po mom najboljem sećanju nije bilo ... nije bilo borbe ili teških borbi ili pokreta kroz Knin. Mislim da nije.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: U redu. Dakle, dozvolite mi da vam skrenem pažnju na stanje stvarnog granatiranja.

ADVOKAT KEHOE: Iako bismo mogli prvo da vidimo dokazni predmet Tužilaštva broj P596. Da li je to ... da je to dokazni predmet Tužilaštva broj P596, gospodine poslužitelju ... gospodine sekretare?

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, gospodine, to je fotografija koja je u početku uvrštena u spis, koja je snimljena u jesen, krajem novembra prošle godine. Dozvolite mi da vam pokažem fotografiju ... dve fotografije i želim da vam ih pokažem preko sistema *Sanction*, to je dokument koji nosi oznaku 1D38-0089, i ja bih da se fokusirate na malu kolibu kao referentnu tačku. Referentna tačka na levoj strani je fotografija koja je primljena u spis, kao dokazni predmet Tužilaštva broj P596. I fotografija na desnoj strani je iz video snimka koji je snimio ujutro 4. avgusta 1995. godine jedan službenik u bazi Ujedinjenih nacija. Dakle, kapetane, da li je ovako izgledalo područje ili kako ste ga vi videli ujutro 4. avgusta 1995. godine? I govorim o magli u daljinu, kao i o stablu koje se nalazi sa desne strane fotografije. Da li je to tako je izgledalo?

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Da, postoji tamo stablo koje je posećeno, zar ne? Ako je ista mala kuća, ja bih rekao da je to ono što sam mogao da vidim ujutro 5. avgusta, da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, ako ste gledali sa desne strane, vaš pogled je ometalo to drvo, zar ne?

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Isto tako, zbog magle i dima u daljini, takođe niste mogli dobro da vidite 4. avgusta, zar ne?

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Ali da li vi kažete da je to bilo 4. ili 5. avgusta?

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: To je 4. avgust.

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: 4. avgust, u redu. Da, bilo je magle, da.

ADVOKAT KEHOE: Časni Sude, želeli bismo da se ovaj dokument uvrsti u spis.

SUDIJA ORIE: Gospodine Hedaraly.

TUŽILAC HEDARALY: Nemamo prigovor.

SUDIJA ORIE: Gospodine sekretare.

sekretar: Časni Sude, to će postati dokazni predmet Odbrane broj D569.

SUDIJA ORIE: Dokazni predmet Odbrane broj D569 primljen je u spis. Gospodine Kehoe, čini se da nema problema što se tiče prihvatljivosti ovog dokumenta. Svedok je odgovorio na pitanja o tome. Međutim, ove dve fotografije, kada ih gledam zajedno, pomalo me zbujuju. Radi se o uglu gledanja, drveće raste manje tokom godina i naravno da možete ... očigledno, tu ima i nekih drugih objekata, na primer, na desnoj strani čini se da postoji neka mala građevina, koju vidimo na prvoj fotografiji ali ne i na drugoj. To kažem čisto da imate u vidu.

ADVOKAT KEHOE: Razumem, časni Sude. To sam koristio samo kao polaznu tačku. Fotografija sa leve strane, naravno, to je fotografija koju je u spis uvelo Tužilaštvo kao dokazni predmet Tužilaštva broj P596. A fotografija sa desne strane je fotografija sa video snimka koju je takođe uvelo Tužilaštvo. Možemo sada za Pretresno veće da još više definišemo pregled sleva i s desna, da bismo izoštigli ovu zgradu. Ali to je nešto što je nam je poslalo Tužilaštvo i to je navodno video snimak koji je snimljen ujutro 4. avgusta 1995. godine.

SUDIJA ORIE: Da. Ali, naravno, tada se postavljaju pitanja da li je snimljeno sa trećeg sprata, da li snimljeno sa dna, šta biste mogli da vidite preko drveta, stabla koja barem izgledaju mnogo veća na desnoj fotografiji nego što izgledaju na levoj. Dakle, ja u potpunosti prihvatom da je važno da pogledamo fotografije iz tog vremena ili filmove, a ne samo situaciju kakva se pojavila u kasnijoj fazi, ali ako uporedimo fotografije, čini mi se da je situacija malo kompleksnija.

ADVOKAT KEHOE: Časni Sude, ono što smo pokušali da uradimo, to je da, zapravo, pogledamo fotografiju u odnosu na fotografiju koja je snimljena krajem novembra 1997. godine, na jesen, kao što je moj kolega ispravno istakao, za razliku od fotografije koja je snimljena istog dana u sred leta ... izvinjavam se, 2007. godine, a ne 1997. godine, kako bi svetok mogao da vidi tačan prikaz, kao prvo, i da li mu je stablo na desnoj strani zaklanjalo pogled, a kao drugo, vrlo je važno kakav je bio horizont, s obzirom da je bilo magle i dima. I časni Sude, rado ćemo iskoristiti ovaj video snimak Tužilaštva i pružiti još dodatne slike na obe strane, a možda bi moglo da postane još jasnije. Mi samo verujemo da bi jednu pored druge ove dve fotografije u ovom trenutku moglo da budu poučne ne samo za Pretresno veće, već i za svetoka.

SUDIJA ORIE: Ne, ja sam samo želeo da podelim sa vama ono što me zbunguje i mislim da ta dva ili tri pitanja koja me zbunguju ne moramo sada da rešavamo, samo sam želeo da znate to.

ADVOKAT KEHOE: Da, gospodine.

SUDIJA ORIE: Molim vas, nastavite.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dozvolite mi da porazgovaram sa vama o nekoliko stvari, kapetane, o tom danu i prvo bih da pogledamo dokument koji nosi oznaku 1D38-0084. Dakle, kapetane, ovo je fotografija – dokazni predmet Tužilaštva broj P597 – područja gde se nalaze dva brda o kojima ste ranije govorili u dopunskoj izjavi, označeno sa A i B. Da li se sećate toga, gospodine?

SVETOK GILBERT – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: U redu. I to je ono o čemu ste govorili kada ste posmatrali artiljerijsku vatru na brdu. Da li je to tačno?

SVETOK GILBERT – ODGOVOR: U svom svedočenju, ja sam govorio o nečem što se događa iza brdašca, a to je jedno od ova dva.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: U redu. I, naravno, kada je ... kada ste vi tamo bili u to vreme, bio je avgust i značajno je poraslo drveće i lišće, i tako dalje, zar ne?

SVETOK GILBERT – ODGOVOR: Ne mogu da kažem.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Ne sećate se?

SVETOK GILBERT – ODGOVOR: Ne sećam se.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Hajde da pređemo na sledeći slajd. Ovo je prostorni prikaz oblasti sa vaše lokacije u Sektoru Jug Ujedinjenih, i tu nema nikavog uzvišenja. Ako možemo da pređemo na sledeći ... i mi smo opet odredili dva brda, i obeležili sa A i B. Idemo na sledeći slajd. Sada, ponovo vidite da imamo A i B iz vašeg ugla. Da li ste upoznati, kapetana ... mislim, da li znate gde su pale ove granate kada ste ih videli kako kreću ka ovim brdima i oko njih?

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Recite mi, molim vas, o kojoj mojoj izjavi govorite?

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Pa, dali ste nam dodatni list sa informacijama preko Tužilaštva u vezi ova dva mesta označena kao A i B, a vi ste nam dali objašnjenje tokom svog svedočenja da je jedno brdašće pogodjeno. Da li se sećate toga?

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: To je bilo iza brdašca.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: U redu. Dakle, to je bilo iza brdašca.

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Da. U 8.55 časova dva plotuna su pala iza brdašca. Ja bih to nazvao brdašcem...

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da li znate šta je gađano?

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Ne. Samo je udarilo iza brdašca.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, ako posmatramo jedan od tih ciljeva, a možete odabrat i brdo, da li znate da se iza jednog od brda nalazila, pod jedan: fabrika *TVIK*, pod dva *Elektroprivreda*, za distribuciju električne energije, pod tri *Kninjanka fabrika*, pod četiri, skladište goriva, a možda dvorište za održavanje železnice, kao peto, Državna bezbednost Republike Srbije Krajine. Vi nemate pojma na šta je Hrvatska vojska otvarala paljbu, zar ne?

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Ne, jedina stvar o kojoj mogu da govorim je ono što sam video i zapisao u moju beležnicu u to vreme. To je bilo iza malog brda i ne znam šta je bilo pogodjeno.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Kapetane, da li ste upoznati sa ovim raznim ...

SUDIJA ORIE: Gospodine Kehoe.

ADVOKAT KEHOE: Izvinjavam se.

SUDIJA ORIE: Vi ste rekli: dobro, dali ste nam dodatni list preko Tužilaštva u vezi sa ove dve lokacije. Da li je Pretresno veće dobilo takve stvari? Mislim, da bismo mogli da pratimo svedočenje, naravno, trebalo bi da budemo u stanju da razumemo.

ADVOKAT KEHOE: Mogu da vam pročitam to, časni Sude. Mislim, tu se kaže da je on identifikovao u dokaznom predmetu Tužilaštva broj P543, to je jedan od tih dokumenata, brdašće u svojim beleškama iz onog vremena, da je granatirano jedno od ta dva brda na slici. Kopije tih slika su bili smešteni u sanduče Odbrane.

SUDIJA ORIE: Da. Jer to nije dokaz.

ADVOKAT KEHOE: Nije, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Ali ja shvatam da ste pokazali da jedno od ova dva brda, mislim da ste rekli u ranijim svedočenjima, ali Pretresno veće nije znalo dopunski list, koji sada izgleda da pokriva potpuno isto ono o čemu se sada svedoči. Molim vas, nastavite.

TUŽILAC HEDARALY: Oprostite, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Da, gospodine Hedaraly.

TUŽILAC HEDARALY: U stvari, mi ne šaljemo to Pretresnom veću ...

SUDIJA ORIE: Ne, nisam ...

TUŽILAC HEDARALY: ... ako želite da to radimo u buduće, ili ...

SUDIJA ORIE: Ne. Ne želim se na to, ali ako neko nekom upućuje neka dokumenta za koje Pretresno veće ne zna, onda je to više nego logično, rekao bih, da se Pretresno veće raspita o čemu je reč u tom dokumentu i to je ono što sam učinio i ispada da je reč o istim informacijama koje je svedok dao tokom svog svedočenja. Molim vas, nastavite.

ADVOKAT KEHOE: Hvala, časni Sude.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Idemo na sledeći slajd. Samo kako biste se orijentisali, kapetane, ovo je zapravo onaj ugao o kom ste vi govorili kada se gleda preko brda obeleženog slovom B. Da li je to tačno? I ...

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Ono što vi hoćete da kažete jeste da je to tačka sa koje sam posmatrao sa svog prozora ...

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da ...

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: ...ova žuta ...

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Pa, to je tačka s koje ste vi posmatrali.

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Da, da kažemo da jeste, da.

ADVOKAT KEHOE: Možemo li da pogledamo sledeći slajd.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, kada je reč o ovim ciljevima, gospodine, i samo kažem ukoliko su ove pojedinačne tačke bile meta, vi biste videli barażnu artiljerijsku vatru po čitavom ovom području, zar ne? Ne govorim vam da nam kažete da li su postojali ciljevi ili ne. Ja samo kažem da ako je granatiranje bilo po svim ovim područjima koja smo obeležili na karti, u tom slučaju videli biste čitavu barażnu paljbu koja bi išla iza brda B, pa sve do leve strane ove fotografije, zar ne?

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Možete li ...

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Samo okvirno, gospodine, svaka od ovih meta koje se navode ...

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Govorite o A i B?

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: I mete koje su navedene od jedan do pet, tako da vidite da su jedna pored druge iza tih brda.

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Da, razumem ... u redu. Nastavite.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, ako ste videli čitavu jednu baražnu paljbu po ovom području, kao što kažete u izjavi da su granate padale po celom gradu, pod pretpostavkom da su ovo bile mete, vi biste videli granatiranje po celom području višeg brdašca, označenog kao tačka B sa leve strane ove fotografije, zar ne?

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Nisam siguran da razumem pitanje. Ali, možda ja mogu da kažem ono što sam ja video sa prozora. Video sam to brdo označeno slovom B, video sam i brdo koje je označeno slovom A i video sam artiljerijske granate kako padaju iza tih brda, i konkretno sam video u 8.55 časova, kao što sam zabeležio u svojoj beležnici, dve granate koje su pale iza malog brda. Ne znam o kom je od ta dva brda reč. Toliko sam video, i video sam daleko više paljbe sa leve strane brda A.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: U redu.

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: A tu se nalazio grad Knin.

TUŽILAC TIEGER: Časni Sude ...

SUDIJA ORIE: Gospodine Tieger, izvolite.

TUŽILAC TIEGER: Znam da je Pretresno veće zabrinuto u vezi onoga što su pokrenuli zastupnici, ali ja pokrećem nešto što se nadam da je opšte pitanje koje ima veze sa onim što sam pokrenuo ranije kada je reč o demonstraciji dokaza kao što je ovaj. U meri u kojoj je to korisno, naravno, Tužilaštvo pozdravlja takve fotografije i drugu vrstu pomoći, ali u ovom konkretnom slučaju, ja pokušavam da shvatim o čemu je reč. Mi po prvi put vidimo ovo danas, i žuta isprekidana linija, čini se da je značajna, ali čini mi se da može biti nacrtana iz bilo kog broja uglova sa tog konkretnog balkona ili da se gleda u bilo kom pravcu i da prikaže nešto drugo. Mislim da sam shvatio. Uzgred budi rečeno, svedok je govorio o drugom balkonu u vezi sa svojim zapažanjima, ali ako ... ako imamo relativno precizan opis u odnosu na relativno generalnu pomoć koju može da ponudi dokument, mislim da će to biti bolje i za Pretresno veće, a isto tako će pomoći stranama. Ali, ako govorimo o nečemu što je vrlo precizno, onda je isto tako važno da znamo gde je tačno snimljena fotografija, koji je bio ugao gledanja i da bi trebalo uvesti mnogo više varijabli koje to prikazuju, i Tužilaštvo treba da bude upoznato sa tim da bismo razumeli korisnost ili ograničenje dokumenta. Dakle, ovo je opšta stvar, tako da mi je žao što intervenišem, ali to je nešto što me brine ...

ADVOKAT KEHOE: Mogu li odgovoriti na to? Mislim da je ovo njihova fotografija. Ovo je fotografija koja se sinoć našla u našem ormariću. Linija u sredini je mesto gde se nalazio fotograf na osnovu iskaza koji nam je dalo Tužilaštvo i na osnovu toga smo izveli ovu demonstraciju.

SUDIJA ORIE: Da. Pre svega, koji balkon je ... mislim da sam ja, u stvari, postavio neka dodatna pitanja, posebno oko toga jer sam bio zabrinut da li mi imamo pravu fotografiju pred sobom. Gospodine Tieger, ukoliko ovo Pretresno veće stvarno bude smatralo da mu ova vrsta rekonstrukcije nije od pomoći, mislim da znate Pretresno veće dovoljno dobro i da znate da mi to nećemo skrivati. To je jedna stvar. Drugo, naravno, ne treba zaboraviti da što je veća udaljenost, to je manje razlika da li je nešto palo pet ili deset metara od tačke sa koje se posmatra. Mislim, ukoliko stojite 100 metara od brda, malog brda, onda to čini prilično veliku razliku u pogledu toga da li se krećete levo ili desno par metara. Veća daljina ima manji uticaj na to. Dakle, shvatam vašu zabrinutost da to nije od pomoći Pretresnom veću. I kao što ste rekli i stranama nije od koristi, prepostavljam da hoćete da kažete da Tužilaštvo nije od koristi. Naravno, čini se da je gospodin Kehoe misli da to njemu pomaže kako bi bolje sagledao šta se dogodilo.

ADVOKAT KEHOE: Pa ...

SUDIJA ORIE: To se podrazumeva, gospodine Kehoe, to je ...

ADVOKAT KEHOE: Ja samo prihvatom one elemente koje nama dostavlja Tužilaštvo. Oni su nam dostavili ...

SUDIJA ORIE: Ne, dozvolite ... Gospodin Tieger je samo izrazio svoju zabrinutost da li bi to bilo od pomoći ili barem od bilo kakve pomoći Pretresnom veću. Hajde da nastavimo.

ADVOKAT KEHOE: U redu, časni Sude. Časni Sude, nudim u spis dokument koji nosi broj 1D38-0084. To su fotografije snimljene iz vazduha.

TUŽILAC HEDARALY: Mislimo da postoji još jedno dodatno pitanje, časni Sude...

SUDIJA ORIE: Da.

TUŽILAC HEDARALY: ... pitanje osnova, jer svedok nije prepoznao bilo koji od ovih navodnih ciljeva, a zatim šta je to vidokrug, dakle, još jednom, mislim da to može biti nešto ... ne znam ko je to pripremio.

ADVOKAT KEHOE: Ciljevi su već u dokazima...

SUDIJA ORIE: Pa, hajde da stvari pojednostavimo. Gospodine Gilbert, vama gospodin Kehoe predočava sledeće: ako je jedina stvar koju ste videli to da su granate padale iza ovih brda, onda gospodin Kehoe, na osnovu izvedenih dokaza koji su predočeni Pretresnom veću, zauzima stav da postoji dosta veliki razmak između leve i desne strane iza ovih brda, gde, po mišljenju Odbrane i na osnovu onoga što je Odbrana predstavila kao dokaze ovom Pretresnom veću, postoji mnogo ciljeva iza ovih brda koji bi se mogli gađati ili ciljati. Mislim da pitanje koje vam je postavio gospodin Kehoe glasi ovako: da

li vam je bilo poznato da su postojali ovakvi mogući ciljevi i da li imate bilo kakve dodatne informacije koje bi vas naveli da izvedete razumnu pretpostavku da granate koje su padale iza ovih brda nisu padale na ciljeve koje vam je gospodin Kehoe ranije pokazao? To je bilo pitanje.

SVEDOK GILBERT: U redu. Nisam znao da postoje bilo kakve mete. Bilo je granata koje su padale iza tih brda. Bilo je granata koje su padale levo od tih brda. 4. i 5. avgusta do podne granate su padale svuda. Nisam mislio i ja još uvek ne mislim da su gađani određeni ciljevi. Mislim da je to bila uznemirujuća vatra.

SUDIJA ORIE: Da. I možete li nam reći šta je osnova za ovo što ste sad rekli? Jer pored onoga što vam predočava gospodin Kehoe, kada se sagleda cela širina onoga što ste opisali, dakle, ta dva brda, i da su iza brda, po mišljenju Odbrane, postojale potencijalne mete, dakle, ako je to pun domet, gospodin Kehoe se pita kako ste mogli da utvrdite da se radi o uznemirujućoj vatri, a da se nije nišanio neki od ovih vojnih ciljeva.

SVEDOK GILBERT: Opšti kontekst je bio takav da se širom Knina otvarala vatra. Znate, kada sam konkretno govorio o paljbi iza ta dva mala brda, u 8.55 časova, dakle, ako me neko pita da prepoznam koje je brdašce u pitanju, rekao bih da je jedno od ta dva. Da li su tamo bile vojne mete, možda jesu, možda nisu. Ne znam. Ali u to vreme a i sad, ja ne mislim da je to bilo gađanje po vojnog cilju. Jer od jutra 4. do podne 5. avgusta, otvarana je artiljerijska vatra, po mojoj proceni, onoj koju sam već izneo, po celom Kninu. Ja još uvek ne mislim da je bila namenjena za specifične vojne ciljeve.

SUDIJA ORIE: Da. Mislim da smo dovoljno istražili šta su objektivni podaci i šta, očigledno, šta misli svedok o tome. Molim vas, nastavite, gospodine Kehoe.

ADVOKAT KEHOE: Časni Sude, u ovom trenutku nudimo u spis dokument koji nosi broj 1D38-0084.

SUDIJA ORIE: Da li je dobrodošao ili ne, da li je prihvatljiv ili ne, gospodine Hedaraly?

TUŽILAC HEDARALY: Mi nemamo prigovor na prihvatljivost, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Hvala, gospodine Hedaraly. Gospodine sekretare.

sekretar: Časni Sude, to će postati dokazni predmet Odbrane broj D570.

SUDIJA ORIE: Dokazni predmet Odbrane broj D570 primljen je u spis i to cela serija.

ADVOKAT KEHOE: Da, cela serija.

SUDIJA ORIE: U redu.

ADVOKAT KEHOE: Postoji više snimaka gde se pomera ugao, tako da ćemo sada pogledati dokument koji nosi broj 1D38-0083, jer je svedok rekao da je primetio granatiranje sa leve strane ove fotografije.

SUDIJA ORIE: Da. Ali, to je ono što dolazi kao sledeće ...

ADVOKAT KEHOE: Tako je, gospodine.

SUDIJA ORIE: ... iz serija koje smo do sada videli.

ADVOKAT KEHOE: Da, gospodine.

SUDIJA ORIE: U redu. Molim vas, nastavite.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: E sad, vi ste nam rekli da je bilo artiljerijske vatre na levoj strani fotografije koje smo prethodno videli i ja sam vas pitao, gledajući ... prebacíćemo se na drugu stranu, na ono što ste naveli kao brdo A, prvo vidite kasarnu *Senjak*, pod dva je skladište *Agoprerade* i pod tri je fabrika *TVIK*. Da li ste upoznati sa tim lokacijama?

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Ne. To je prvi put da sam pročitao ta imena ovde.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Ali bilo je artiljerijske vatre, odmah levo od brda koje ste vi označili slovom A, zar ne?

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Artiljerijske vatre je bilo po celom gradu.

ADVOKAT KEHOE: Časni Sude, predlažemo da se primi u spis dokument koji nosi broj 1D38-0083.

SUDIJA ORIE: Gospodine Hedaraly.

TUŽILAC HEDARALY: Ponovo, časni Sude, svedok nije identifikovao ove konkretnе mete. Ali ako to nije pitanje koje se tiče prihvatljivosti, onda mi ne ulažemo prigovor.

SUDIJA ORIE: Gospodine sekretare.

sekretar: Časni Sude, to će postati dokazni predmet Odbrane broj D571.

SUDIJA ORIE: Dokazni predmet Odbrane broj D571 primljen je u spis. Molim vas, nastavite.

ADVOKAT KEHOE: Dozvolite mi da predočim ... Hvala vam, gospodine predsedavajući. Dozvolite mi da predočim dokument koji nosi broj 1D38-0001 i to je ...

SUDIJA ORIE: Dok čekamo da se dokument pojavi, gospodine Kehoe, kada je reč o ovom prethodnom dokumentu koji smo uvrstili u spis, mislim da vidim broj 76, za koji ne znam na šta se odnosi.

ADVOKAT KEHOE: Izvinjavam se. Možemo da se vratimo nazad, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Da. Ako imate pristup ... ukoliko imate neku kopiju, onda ja ne bih... piše 76.

ADVOKAT KEHOE: Oprostite, ne vidim broj 76 na toj fotografiji.

SUDIJA ORIE: Tu blizu ...

ADVOKAT KEHOE: Oh, to je koordinata, časni Sude. Kada se skidaju ove karte sa *Google Eartha*, koordinate se već nalaze na *Google Earthu* ...

SUDIJA ORIE: U redu. To je znači koordinata. Samo sam želeo da znam. Molim vas, nastavite.

ADVOKAT KEHOE: Možemo li dve nagore ... Idemo obrnutim redom. Molim 3. stranicu.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, ovo je ugao još više uлево, kapetane, iz štaba Ujedinjenih nacija, Sektora Jug prema centru grada. Da li prepoznajete ovo, gospodine?

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: U redu. Da pređemo na sledeći slajd, stranica 2. Dakle, gospodine, ako se samo malo uveća, ja sam ovde popisao 17 lokacija koje su prethodno primljene u spis. A zbog reference, sve ove tačke su navedene u dokaznom predmetu Odbrane broj D131. Da li ste upoznati sa svim ovim lokacijama, gospodine? Možete da pogledate grafikon sa leve strane.

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Kasarne Vojske Republike Srpske Krajine mora biti da su broj 10. To prepoznam. A ne vidim belu zgradu Parlamenta. Ne znam da li se to negde navodi, a iz ovoga mi nije jasno.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: To je broj 3, gospodine, na dnu.

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Parlament broj 3, u redu. A bolnica, ja ne znam da li je zovete "stara bolnica".

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Ne, gospodine.

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Ili je postojala samo jedna?

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Govorite o bolnici koja se tada koristila?

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: To se nalazi sasvim sa desne strane, bela zgrada sa desne strane.

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: To je zaokruženo.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Ne, nije.

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: To mesto ne bih prepoznao. U redu. A ni sve ostale lokacije ne prepoznajem. Ne bih prepoznao.

ADVOKAT KEHOE: Molim da pređemo na prvi slajd.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Gospodine, mi smo snimili ovih 17 tačaka na ovim lokacijama sa dva brda, brdo na levoj i brdo na desnoj strani, kao referentne tačke. Gospodine, ako su sve ove lokacije granatirane u nekom trenutku tokom 4. ili 5. avgusta, vama je to ličilo na granatiranje, kao što kažete u 9. paragrafu vaše izjave, kao i da su granate padale po celom gradu.

TUŽILAC HEDARALY: Izvinjavam se, časni Sude. Mislim da ćemo morati da imamo stvarni proračun ili osnovu. Ne postoji način da proverimo tačnost te vrste, ako su tačno predstavljene te lokacije koje su opisane u prethodnom slajdu i da je to zapravo malo ... pitanja koja su postavljena svedoku. To je samo ...

ADVOKAT KEHOE: Časni Sude.

SUDIJA ORIE: Gospodine Hedaraly, mislim da ... mislim da je logika koja стоји iza ovog jasna. Podaci na mapi su takođe jasni. Ranije svedočenje je takođe jasno. Dakle, ja ću omogućiti gospodinu Kehoeu da nastavi. Istovremeno, gospodine Kehoe, pitanje potencijalnih meta za koje vi kažete da su vojne mete nije novo pitanje kojim biste mogli da iznenadite Tužilaštvo. Dakle, sa ovim tehničkim obradama tih pitanja, mislim da bi bilo dobro da obavestite Tužilaštvo unapred o tome kako ste izradili ove materijale koji će biti predloženi svedoku, jer, u suprotnom, bilo bi gotovo nemoguće proveriti tačnost toga, a u isto vreme, naravno, to bi moglo da prouzrokuje potrebu da ćemo morati ponovo da pozovemo svedoka. Mislim, ako je u pitanju nešto novo, onda naravno da mogu da razumem da ste rekli – *Ja radije ne bih to da obelodanim Tužilaštvu*. Ali kada dođe do tih tehničkih detalja, a kada očigledno postoji sporno pitanje, mislim, ukoliko ste pročitali izjavu svedoka, naravno, odmah mi je palo napamet, bez obzira na *meritum* te izjave, dakle, pod tim okolnostima mislim da je možda dobra ideja da se neki tehnički elaborati predoče Tužilaštvu ...

ADVOKAT KEHOE: Časni Sude, ja ću im rado to objasniti. Iskreno, to je jednostavna geometrija, ali mislim i prepostavljam da je to ... to može da izgleda malo složenije nego što jeste, ali to je ono kako jeste. To je samo jednostavno snimanje ciljeva koji su ...

SUDIJA ORIE: Ne morate da ... ne morate meni da objašnjavate, gospodine Kehoe, da je ovo jednostavna geometrija, jer, naravno, u ovom trenutku u ovim slikama ne vidi se više dubina, ali sve je jasno iz same slike, tako da me to ne iznenađuje. Ali, čak i u

geometriji, ponekad se prave greške i gospodin Hedaraly jedino želi priliku da se proveri tačnost vašeg rada.

ADVOKAT KEHOE: Apsolutno, časni Sude, i ako sam pogrešio u vezi geometrije, ja ču to ispraviti. Potrudili smo se da proverimo ovu geometriju iznova i iznova, ali želeo bih da Tužilaštvo ...

SUDIJA ORIE: Ne, ne, nema krivice u ovom trenutku.

sudski izveštač: Jedan po jedan, molim vas, jedan po jedan.

SUDIJA ORIE: Izvinjavam se.

ADVOKAT KEHOE: Shvatam, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Pitanje je jednostavno sledeće: ako se bavimo tehničkom prezentacijom, da bi Tužilaštvo imalo priliku da proveri da li se slaže sa vama da je to tačno urađeno, da li bi bilo dobro da im se unapred omogući pristup ovom tehničkom materijalu?

ADVOKAT KEHOE: Shvatam, časni Sude. Ako budemo ponovo radili ovakve geometrijske prezentacije, ja ču to rado učiniti. Ali verujem da neće više biti mnogo takvih stvari. Svakako ću vrlo rado podeliti proračune i objasniti kako je to učinjeno, sa svojim prijateljima s druge strane sudnice, kako bi oni mogli da provere kako smo to uradili i da provere naše zaključke.

SUDIJA ORIE: Mislim da je to ono što je gospodin Hedaraly tražio. Molim vas, nastavite.

ADVOKAT KEHOE: Časni Sude, ne znam na koji način želite da postupite s tim. Želeo sam da ponudim u spis dokument koji nosi broj 1D38-0001.

TUŽILAC HEDARALY: Nemamo prigovor, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Gospodine sekretare.

sekretar: Časni Sude, to će postati dokazni predmet Odbrane broj D572.

SUDIJA ORIE: Dokazni predmet Odbrane broj D572 primljen je u spis. Molim vas, nastavite.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Kapetane, da li bi bilo tačno reći da dok ste stajali na balkonu, da niste imali predstavu o tome koji su bili potencijalni ciljevi, osim kasarne Republike Srpske Krajine koju ste spomenuli. Da li je to tačno?

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Tačno je sledeće. Nisam gledao sa balkona. Gledao sam sa prozora iz moje kancelarije, koji nije nijedan od onih uglova gledanja. I ono što je tačno, jeste da su granate padale po celom Kninu.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: I da se nadovežem na ovo svojim sledećim pitanjem: dok sedite ovde, vi nemate pojma koje su bile mete tog granatiranja, zar ne? Da ili ne?

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Ne.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: U stvari, gospodine, kad, zapravo, u svojoj izjavi kažete da su mete bombardovanja bili civilni ili u vašem članku, to je dokazni predmet Tužilaštva broj P593, na 3. stranici, i kao što takođe kažete u dokaznom predmetu Tužilaštva broj P591 ili u dokaznom predmetu Tužilaštva broj P543 ...

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Više vas ne pratim. Moj članak?

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Samo pogledajte dokazni predmet Tužilaštva broj P543 ... pa idite na dokazni predmet Tužilaštva broj P591.

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Moj članak?

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da, prvo vaš članak.

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Koja stranica?

SUDIJA ORIE: Insistiram na kratkim pauzama.

ADVOKAT KEHOE: U redu, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Napravio sam nedavno sličnu grešku, pa sam još svesniji koliko je važno dati mogućnost sudskom zapisničaru i prevodiocu da tačno prevedu i zapišu u zapisnik ono što je rečeno. Molim vas, nastavite.

ADVOKAT KEHOE: Hvala, časni Sude.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Na 3. stranici vašeg članka, kažete da su ciljevi bombardovanja bili civilni.

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Sećam se toga, ali bih voleo da pročitam.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Poslednji paragraf.

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Strana 3, poslednji paragraf na engleskom jeziku.

TUŽILAC HEDARALY: To je 4. stranica na francuskom, ako to pomaže svedoku.

SVEDOK GILBERT: Upravo čitam na engleskom jeziku. Ali pročitaću sada na francuskom, jer je to, zapravo, napisano na francuskom. Gde je to? To je strana 3.

ADVOKAT KEHOE: Strana 3 na engleskom jeziku, gospodine, a možda i branilac može da vam pomogne oko francuskog.

TUŽILAC HEDARALY: Stranica broj 4 na francuskom. To je peti red, peti ili šesti red: "Oni su bili meta" ...

SVEDOK GILBERT: "Egzodus većine civila počeo je. Oni su bili meta ovog granatiranja".

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Vi ste to rekli, gospodine, jer niste bili svesni drugih potencijalnih meta. Zar ne?

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Ne, to nije tačno. Rekao sam zato što sam tako i mislio u tom trenutku i napisao sam u članku za javnost koje je ... znate, namena tog članka je bila da javnost pročita, a ne za sud, i to je razlog zašto sam to napisao.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Bacite pogled na dokazni predmet Tužilaštva broj P591, to su vaše beleške. Vreme upisa je 5.43 sati.

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: To je drugi dan.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Prvi dan, u 5.43 sati.

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Ali, počeo sam da da zapisujem u 5.43. sati.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da li ste pročitali unos za 5.43 sati?

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: "Primedba: nema otvaranja vatre, ali izgleda da je lokacija Vojske Republike Srpske Krajine teško pogodena."

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, napisali ste članak, kapetane, znajući da u vašim beleškama piše da je štab Vojske Republike Srpske Krajine bio teško pogoden u 5.43 časova ujutro 4. avgusta, zar ne?

TUŽILAC HEDARALY: Izvinjavam se, časni Sude, mislim da je tu pogrešno napisano. Ne spominje se štab u beleškama.

ADVOKAT KEHOE: U redu.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Ali pogodena je Vojska Republike Srpske Krajine ujutro 4. avgusta?

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Mislio sam na kasarnu o kojoj smo razgovarali ranije. U 5.43 sati granate su padale u blizini kasarne.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Samo da ponovim da ste napisali u svom članku znajući vrlo dobro da je dokumentovano da je objekat Vojske Republike Srpske Krajine bio pogoden u 5.43 sati, 4. avgusta, zar ne?

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Nije tačno, ne.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Idemo dalje.

ADVOKAT KEHOE: Samo trenutak, časni Sude. Oprostite.

(Odbрана се саветује)

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, skrenuo bih vam pažnju na jutro 4. avgusta i na vaše aktivnosti tog jutra. Vi ste, u stvari, otišli u štab Vojske Republike Srpske Krajine sa generalom Forandom oko podneva 4. avgusta, zar ne?

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Nisam siguran da li je to bio štab Vojske Republike Srpske Krajine. Ali, otišli smo na mesto gde je bio predstavnik Vojske Republike Srpske Krajine, da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: A pre toga, da li ste komunicirali sa vlastima Republike Srpske Krajine?

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Ja lično nisam. To je bio kontakt štaba Sektora Jug. Ali nisam siguran.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dozvolite mi da vam pustim jedan video snimak. To je dokazni predmet Odbrane broj D327. Dakle, ovo su dva zvaničnika Vojske Republike Srpske Krajine koji ujutro 4. avgusta govore sa komunikacijama sa Ujedinjenim nacijama.

(video snimak)

Kosta Novaković: ... štaba koji je bio oficir za vezu naše Vlade sa UNPROFOR-om ....

(kraj video snimka)

ADVOKAT KEHOE: Molim da idemo od početka.

(video snimak)

Kosta Novaković: I u 4.15 mene je zvao oficir za vezu iz štaba koji je bio oficir za vezu naše Vlade sa UNPROFOR-om, da je dobio informaciju od operativnog organa iz UNPROFOR-a, iz komande Sektora Jug da će nas Hrvati napasti ...

Milisav Sekulić: Nas su 18 puta izvestili kojekakvi oficiri, Francuzi ... ovi ... izveštavali – bićete napadnuti ujutru u 5.00 sati.

(kraj video snimka)

SUDIJA ORIE: Gospodine Kehoe.

ADVOKAT KEHOE: Da, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Na kanalu 5 nisam dobio prevod na francuski. Ne znam u čemu je problem, a zbog kompletности zapisnika ...

Fond za humanitarno pravo
dokumentovanje i pamćenje

ADVOKAT KEHOE: Mogli bismo ponovo da prikažemo ovaj video. Vrlo je kratko.

SUDIJA ORIE: Da li možemo ponovo da pustimo?

(*video snimak*)

Kosta Novaković: I u 4.15 mene je zvao oficir za vezu iz štaba koji je bio oficir za vezu naše Vlade sa UNPROFOR-om da je dobio informaciju od operativnog organa iz UNPROFOR-a, iz komande Sektora Jug da će nas Hrvati napasti ...

Milisav Sekulić: Nas su 18 puta izvestili kojekakvi oficiri, Francuzi ... ovi ... izveštavali – bićete napadnuti ujutru u 5.00 sati.

(*kraj video snimka*)

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Kapetane, da li ste vi bili francuski oficir koji je nazvao štab Republike Srpske Krajine da im kažete da će biti napadnuti?

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Ne, nisam. Siguran sam da nisam.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: A da li znate ko je to bio?

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Ne znam.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Koliko je francuskih oficira, odnosno oficira koji su govorili francuski, pored vas, generala Foranda, i majora Bellerosea, radilo u Sektoru Jug Ujedinjenih nacija tog jutra 4. avgusta?

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Bio je major Dussault. Ali, ono što mislim da se može odnositi na još jedan ... odnosno, kad sam to čuo, mislio sam da govore o oficiru za vezu francuskih snaga iz Knina, ali svakako nisam bio ja. Možda je bilo još četiri ili pet ljudi u štabu Sektora Jug Ujedinjenih nacija koji su govorili francuski.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da li imate bilo kakvo saznanje o ovom telefonskom pozivu kojim su upozorenici da će Republika Srpska Krajina biti napadnuta?

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Nisam.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, otišli ste, vaše beleške, što je dokazni predmet Tužilaštva broj P591, pokazuju i to je na trećoj stranici, na sastanak oko podneva. Da li vidite to, gospodine?

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Da, od 12.10 do 13.00 časova, sastanak sa Karpalakom i konferenciju za štampu u Kninu, da, vidim to.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Pre nego što dođemo do toga, spominjali ste neke kanadske oficire koji su govorili francuski. Da li je bilo oficira iz Francuske u Sektoru Jug Ujedinjenih nacija u Kninu?

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Možda par. Ne znam.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Ne sećate se?

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Ne. Morao bih da pogledam u našem spisku sa imenima.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, taj sastanak se održao u podne, i skrenuo bih vam pažnju na dokazni predmet Tužilaštva broj P543, i dok čekamo da se taj dokument pojavi, ko je išao sa vama iz Sektora Jug Ujedinjenih nacija?

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Išli smo u neku vrstu kasarne Vojske Republike Srpske Krajine gde su bili neki ljudi тамо. To je ono što ste mislili, to je...

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Izvinjavam se. Ko je otisao na sastanak u kasarnu Republike Srpske Krajine u podne 4. avgusta?

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Ja, vozač i general Forand sigurno. Verovatno i predstavnik UNHCR-a, civilni predstavnik Ujedinjenih nacija a možda i još jedna osoba.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da li je išao gospodin Roberts?

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Možda, možda.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da li je išao pukovnik Ratsouk?

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Ne sećam se tog imena.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Pukovnik Nikolaj Ratsouk?

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Ne znam tu osobu.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Koja je bila svrha sastanka na koji ste otisli?

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Tu se kaže da je sastanak bio sa Karpalakom i da je bila konferencija za štampu u Kninu. Sećam se da je u toj sobi bilo gužve, bio sam unutra sa ljudima koji su se tu zatekli. Možda je bilo šest ili sedam ljudi iz Republike Srpske Krajine i pet, šest, predstavnika Ujedinjenih nacija. Bila je prilična gužva u toj sobi. Ne znam šta je bilo na sastanku, vidim da se kaže da je to bila konferenciju za štampu u Kninu. Ne znam da je konferencija za novinare. Ne znam da li je to neka zajednička, ne znam. Ne sećam se.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Izvinjavam se. To je ... Tražio sam dokazni predmet Tužilaštva broj P343, izvinjavam se. Tokom ovog sastanka predstavnici Ujedinjenih nacija dali su jedan radio Republici Srpske Krajine, zar ne?

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Ne znam o čemu govorite. Samo mi dajte naziv dokumenta, jer na osnovu broja ne mogu da se snađem.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Pogledaćemo ovde na ekranu dokazni predmet Tužilaštva broj P343.

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: To je ono što vidim.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: U redu. Ako se ... sa leve strane ...

Fond za humanitarno pravo
dokumentovanje i pamćenje

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: (*svedok se ne čuje*)

ADVOKAT KEHOE: To je izveštaj o situaciji od 4. avgusta 1995. godine, i molim vas da predočite 5. stranicu. Ne. To je ... idemo dalje, molim vas. To je vrh 5. stranice. Još tri stranice dalje, molim vas. Još jednu.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Pa, dok ne dođemo do stranice, postaviću pitanje. Kapetane, da li su Ujedinjene nacije ... To je. Ako pogledamo kraj tog paragrafa gde стоји "Sastanak sa zaraćenim stranama", govori se o sastanku sa pukovnikom Kostom Novakovićem oko 11.30 časova. Da li vidite to?

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Dajte mi broj paragrafa, da li je to H?

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Tako je. Paragraf H.

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: H?

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Samo pogledajte paragraf H.

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Jedan, dva, tri, četiri, u četvrtom redu.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Ne, ono što smo već imali. Vidite li to, gospodine?

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Da, sada čitam drugi paragraf.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: U redu.

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: U redu. Pročitao sam paragraf H.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Ako pročitate poslednju rečenicu u trećem odlomku paragrafa H, kaže se: " Komandant Republike Srpske Krajine, govorio je na radiju i rekao narodu da dozvoli Ujedinjenim nacijama da pomognu. Dogovoren je da komanda Sektora Jug i dalje ostane u kontaktu sa Glavnim štabom Vojske Republike Srpske Krajine ". Dakle, da bi to uradile, da li Ujedinjene nacije ... da li vi vidite to, gospodine? Oprostite. Ponovo ću pročitati. "Komandant Republike Srpske Krajine rekao je da je govorio na radiju ..." U redu. Da. Dakle, da li su Ujedinjene nacije obezbedile Vojsci Republike Srpske Krajine UN-ov radio?

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Ne. Ovo čitam sada po prvi put i ono što sam ja shvatio je da će on da govori na svojoj radio stanici i reći osoblju Vojske Republike Srpske Krajine da dozvole Ujedinjenim nacijama da pomogne.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: A ja govorim o tome ... i ja ću vam reći da je general Forand u dokaznom predmetu Tužilaštva broj P330, paragraf ... odnosno, na 5. stranici, u 4. paragrafu rekao da: "Dali smo im radio za potrebe koordinaranja humanitarne pomoći". Da li je to tačno?

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Ne znam.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da li su Ujedinjene nacije dale vlastima Republike Srpske Krajine oklopni transporter?

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Ne znam, ali mislim da nisu.

Fond za humanitarno pravo
dokumentovanje i pamćenje

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da li se sećate da li su dali ili nisu, gospodine?

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Ne, ne, ne sećam se ničega. Ali mislim da nisu to uradile.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Pa, evakuacija je, zapravo, počela da se planira na tom sastanku, zar ne?

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Ne. Rekao bih da ne.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dozvolite mi da vam pročitam nešto iz dokaznog predmeta Tužilaštva broj P401.

ADVOKAT KEHOE: Molim da se predoči ovaj dokazni predmet. Ovo je prezentacija generala Foranda i mogli bismo pročitati ono što piše na stranici koja nosi broj 0530638. I molim vas, pokažite nam poslednji paragraf na toj stranici. General Forand kaže: "Sada shvatam da je Vrhovni savet odbrane Republike Srpske Krajine doneo odluku oko podne 4. avgusta da napuste Krajinu". Jeste li znali to, gospodine?

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Ne bih želeo da budem tako precizan kao što je general Forand bio u svojim beleškama ili na brifingu tamo, međutim, da, činjenica je da su oko 4. ili 5. avgusta u nekom trenutku doneli odluku da napuste Krajinu, da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Pa, ovde se kaže da je odluka doneta u podne 4. avgusta. Da li vidite to?

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Da, vidim.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da li to odgovara vašem najboljem sećanju?

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Kao što sam vam upravo rekao, ja se ne sećam toga tačno. Znam da je ta odluka donesena u jednom trenutku 4. ili 5. avgusta.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, otišli ste na sastanak ... pokušavam da govorim sporije. Otišli ste na sastanak 4. avgusta.

ADVOKAT KEHOE: Molim da se pokaže dokazni predmet Tužilaštva broj 592.

SUDIJA ORIE: Gospodine Kehoe, kako bismo razumeli ovaj dokument, u jednom redu piše "Sada shvatam", naravno, to je nešto što bi moglo biti relevantno. Dakle, ako predočite svedoku ono što se dogodilo ili barem ono što se nalazi u ovom dokumentu, voleo bih da ...

ADVOKAT KEHOE: General Forand je rekao da je bio na ovom sastanku, a zatim je postalo jasno iz raznih drugih informacija da je planirana evakuacija u podne, 4. avgusta.

SUDIJA ORIE: Molim vas, nastavite.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, ovo je zapisnik o vašem ... ili vaše beleške, zar ne, gospodine, o vašoj evakuaciji ... Oprostite, mislio sam da kažem da su to beleške o sastanku na koji ste otišli približno u 18.00 časova 4. avgusta, kao što možemo da vidimo iz prvog reda?

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Da, to je tačno.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: A u prvom paragrafu piše: tamo je bio načelnik Vojske Republike Srpske Krajine za evakuaciju stanovništva. Da li vidite to, gospodine?

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: U redu. Znate li ko je bila ta osoba?

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Ne

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, na osnovu vašeg shvatanja u to vreme, postojao je oficir službenik ili zvaničnik Vojske Republike Srpske Krajine koji je konkretno bio zadužen za evakuaciju stanovništva. Da li je to tačno?

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Pre bih rekao da je to podatak koji smo dobili na sastanku. Zapamtio sam tu informaciju i zapisao kako mi je rečeno. Ali ... izgleda da je tamo postojala jedna osoba koja je imala tu funkciju.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Na ovom sastanku, gospodine, oni su izložili ... dozvolite mi da vam skrenem pažnju na dokazni predmet Odbrane broj D182. D182. Ovo je još jedna beleška sa tog sastanka koju je zapisao pukovnik Ratsouk. Vidimo datum, to je 8. juli, ali su se strane složile da je to, u stvari, pogrešan datum i da je reč o sastanku od 4. avgusta. U sredini tog paragrafa se navodi da je ... ako možete samo da pročitate ovo što stoji u drugom paragrafu?

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Pročitaću celo.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Izvolite.

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Da li možete da mi kažete ko je pukovnik Ratsouk?

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Pukovnik Ratsouk je jedna od osoba za koju sam vas pitao da li je ili nije bio na sastanku koji je bio u podne 4. avgusta?

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Ja ga ne znam, ali možda bi mi pomoglo kada bih znao ko je ta osoba. Da li je on predstavnik Sekتور Jug Ujedinjenih nacija ili ...

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Jeste, gospodine.

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Možete li da mi kažete nešto više o njemu?

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: On je bio ruski predstavnik u Sektoru Jug.

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: I radio je sa nama u Sektoru Jug Ujedinjenih nacija?

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da.

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Ne sećam se. Trebalo bi da ga imam na svom spisku. U redu.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: On je radio u UNCRO-u u Zagrebu.

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Vezan za nas. Vezan za nas, verovatno.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Ili za UNCRO, gospodine.

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: U redu. Dakle, on je bio s nama, uzeću to kao ... nisam siguran, ali prihvatom da je tako. U redu. Pročitao sam.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dozvolite mi da vam pokažem još jedan poslednji dokument u vezi sa komentarom gospodina Ratsouka, i to je u dokaznom predmetu Odbrane broj D337, što je telegram koji je gospodin Akashi uputio gospodinu Annanu 4. avgusta. I idemo ... nakon što pogledate naslovnu stranicu možemo ići na poslednji paragraf na sledećoj stranici, radi se o 4. paragrafu. Molim da se poveća 4. paragraf.

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Dakle, to je Akashi koji se iz Zagreba obraća Njujorku.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Tako je.

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Kada je to bilo?

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Nema marku. Tu je pečat na tome, gospodine, ali bilo je nekih pitanja koje je tačno vreme, ali svakako je 4. avgust.

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Po svoj prilici posle 19.00 časova. Ne znam. U redu. Pročitao sam. U redu.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, u vreme kada se ovaj sastanak završio, bili ste ... da li ste znali, u stvari, da je bila planirana evakuacija u pravcu Banja Luke i da će se sprovesti ili da se u tom trenutku događala?

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Nismo saznali to od Ujedinjenih nacija, ali Vojska Republike Srpske Krajine ili srpske vlasti u Kninu su najverovatnije pokušavale da evakuišu svoj narod.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: I da li ste razumeli da će se evakuisati u pravcu Banja Luke?

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Ne, nisam znao u kom pravcu će se obaviti ta evakuacija, ne.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Pa, jeste li ... da li ste imali predstavu gde su gospodin Ratsouk ... pukovnik Ratsouk ili gospodin Akashi dobili informacije da je evakuacija trebalo da se odvija u pravcu Banja Luke?

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Ne, nisam znao.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: A bilo je i nekih ... nekih ograda u pogledu obezbeđivanja goriva za Republiku Srpsku Krajinu kako bi sproveli tu evakuaciju, zar ne?

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Koliko sam ja shvatio namera Ujedinjenih nacija je bila da obezbedi gorivo ne za Vojsku Republike Srpske Krajine, već za potrebe civilnog stanovništva.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Pa, u 4. paragrafu kaže se da je moralo da se razgovara o tome: "jer je postojao širok spektar političkih i vojnih i logističkih implikacija koje moraju biti ispitane sa UNHCR-om pre nego što možemo da razmatramo takve obaveze i shodno tome, Sektor Jug je obavestio UNCRO da ne preuzima obaveze prema kninskim vlastima, pre nego što te stvari budu ispitane sutra". Ali gorivo je, u svakom slučaju, dato. Da li je to tačno?

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Ono što sam ja video ispred naše baze Ujedinjenih nacija jeste da su dolazili neki stariji ljudi na nekim traktorima i nekim motorima i zatražili su gorivo i to gorivo im je dato.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dozvolite mi da promenim predmet i pokrijem par stvari koje ste pomenuli u svojoj izjavi nakon što ste postali oficir za pitanje izbeglica, kao što kažete u 34. paragrafu vaše izjave. I vi kažete u 34. paragrafu ... oprostite, u 35. paragrafu: "Ljudi su se previše plašili da se vrate kućama. Ono što ja podrazumevam pod 'plašiti' jeste da su se plašili za svoju fizičku bezbednost, oni su se brinuli o tome šta će se desiti sa njima ako se vrate. I niko nije mogao da im garantuje bezbednost. To je razlog zašto je većina ljudi na kraju otisla u Srbiju". Kapetane, dozvolite mi da vas pitam. Kada ste razgovarali sa izbeglicama, koliko njih vam je reklo da još uvek imaju ili muževe ili sinove koji su još uvek pripadnici Vojske Republike Srpske Krajine?

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Nikada nisam o tome razgovarao.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Nikad ih to niste pitali?

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Nikad.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, s obzirom da ste vi bili oficir zadužen za pitanja izbeglica, koliko je vojnika, zapravo, uspelo da uđe u bazu Ujedinjenih nacija?

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Ako se dobro sećam, mislim, jedan.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Jedan?

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Da. A kada smo saznali da je to vojnik, poslali smo ga napolje. Jer to nije bio dogovor. On je došao u bazu, bez odgovarajuće identifikacije ili ne znam čega, ali kada smo saznali da je u bazi, izbačen je.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Bili ste, kao što ste opisali, oficir zadužen za pitanja izbeglica, i dozvolite mi da vam pokažem nešto ... da vam pročitam nešto iz dokaznog predmeta Odbrane broj D514 što je napisao major Bellerose. On kaže, na drugoj stranici ovog paragrafa sledeće: "Zbog toga što smo otvorili bazu za raseljena lica kako bi im obezbedili sigurnost, bilo je i nekoliko srpskih vojnika koji su pokušali da nađu utočište u

bazi. I rekli smo im: "Ukoliko želite da uđete morate da se razoružate, jer ako vas pustimo sa oružjem, mi sami sebe dovodimo u opasnost ". Dakle, da li znate bilo šta o ovim vojnicima kojima je bilo dozvoljeno da uđu u bazu, o kojima govori major Bellerose?

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Želeo bih da to pogledam.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Svakako.

ADVOKAT KEHOE: Molim da se predoči dokazni predmet Odbrane broj D514. To je iz jednog članka majora Claudea Bellerosea koji ima naslov *Priča jednog vojnika*.

SUDIJA ORIE: Naravno, mogli bismo to da pogledamo. Ali da li ste znali da vojnici prvo treba da se razoružaju, a zatim da se puste u bazu?

SVEDOK GILBERT: Gospodine, postao sam oficir zadužen za izbeglice, 25. avgusta. Međutim, izbeglice su počele da dolaze od 4. do 25. avgusta. U tom periodu, znate, bio sam samo jedan običan štapski oficir u štabu Ujedinjenih nacija koji se bavio pitanjem izbeglica.

SUDIJA ORIE: Ali bez obzira na vreme, da li ste znali da je vojnicima bio omogućen pristup u bazu, ali su prvo morali da se razoružaju?

SVEDOK GILBERT: Ne, ali jedan takav slučaj dogodio se tokom mog mandata.

SUDIJA ORIE: U redu. Mislim da ste to već objasnili.

SVEDOK GILBERT: Da.

SUDIJA ORIE: Ne znam da li je potrebno onda da nastavite sa detaljima koje je pružio gospodin Bellerose.

ADVOKAT KEHOE: U redu, časni Sude. To sam pokrenuo samo zato jer je to svedok želeo.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Kapetane, pored onoga što je kapetan ... major Bellerose govorio, da li ste vi znali da su vojnici odvedeni iz kninske bolnice i da su zatim dovedeni u Sektor Jug Ujedinjenih nacija?

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Ne, nisam znao, a to ne bi bilo primereno.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Šta mislite kada kažete da ne bi bilo primereno?

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Koliko ja znam, jednostavno, naša politika nije bila da dozvolimo vojnicima da uđu u bazu.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Pa, gospodine, bilo je 38 ljudi koji su predati hrvatskim vlastima zato što su bili osumnjičeni od strane hrvatske Vlade da su počinili

ratne zločine. Dakle, Sektor Jug Ujedinjenih nacija predao je 38 osoba hrvatskim vlastima. A vi ste zaduženi ... vi ste bili u to vreme oficir zadužen za izbeglice. Ko su ovih 38 ljudi?

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Ne želim da ja postavljam pitanja Odbrani, ali kog datuma je to bilo?

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Oni su predati u septembru 1995. godine, kada ste vi već bili oficir zadužen za izbeglice u bazi Ujedinjenih nacija.

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Koliko se ja sećam, dok sam bio oficir zadužen za izbeglice, nismo predali nikakve ljude hrvatskim vlastima. Mislim da sam to negde zabeležio kada sam otišao na odsustvo, možda je bilo negde u to vreme. Da li možemo da proverimo to? Ako mi date tačan datum ...

TUŽILAC HEDARALY: To je 35. paragraf.

SVEDOK GILBERT: Da. Ako imate tačan datum tog, ja bih mogao da proverim, jer to mora da je bilo posle 16. Pre 16. ti ljudi nisu predati, ako su predati, to je bilo posle.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, znali ste da je Republika Hrvatska želela da se predaju osumnjičeni za ratne zločine, osobe osumnjičene za ratne zločine koji su bili u pritvoru Sektora Jug Ujedinjenih nacija, to ste znali, zar ne?

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Da, da, oni su ih tražili.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: I?

SUDIJA ORIE: Gospodine Hedaraly, da li ste govorili o 34. ili 35. paragrafu?

TUŽILAC HEDARALY: O 35. paragrafu, o tome kada je svedok bio na odmoru i tražio je da li može da proveri šta tačno piše, kako bi mogao da odgovori na pitanje.

SUDIJA ORIE: Oh, da, mislio sam da ste govorili o izbeglicama koje su želele da budu intervjuisane kao ...

TUŽILAC HEDARALY: On je, zapravo, tražio datum kada je bio na odsustvu. Ali u pravu ste, to se takođe nalazi u izjavi.

SUDIJA ORIE: U redu. Molim vas, nastavite.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Vi ste znali, zar ne, da su pregovori o predaji osoba osumnjičenih za ratne zločine bili u toku?

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Znao sam da su Hrvati želeli da im se predaju ljudi koji su bili u bazi a koji su bili osumnjičeni za ratne zločine iz njihove perspektive, ne iz perspektive Ujedinjenih nacija, znate...

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: A ovi pregovori sa Republikom Hrvatskom trajali su šest nedelja nakon *Operacije Oluja*, zar ne?

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Ne. Rekao bih nedelju dana nakon što sam postao oficir zadužen za pitanja izbeglica, dakle, ne sećam se tačnog datuma... ali mislim da je to bilo negde oko 1. septembra ...

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Datum je 25. avgust, 35. paragraf.

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Da. Ali ja mislim nedelju dana nakon što sam postao oficir zadužen za pitanja izbeglica počeli su stizati takvi zahtevi, znate, da oni traže određena imena i sve to. Do toga je došlo otprilike oko 1. avgusta, koliko se ja sećam, oni su tražili spisak ratnih zločina... ratnih zločina... kao što sam rekao ranije, znate... oni su tražili određeni broj ljudi koji su, navodno, iz njihove perspektive, bili traženi zbog nekakvog zločina protiv nečega, i to je bilo oko 1. septembra, ako dobro razumem to tražimo – period u kojem se to događalo, dakle rekao bih 1. septembra.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Pa, gospodine, otišli ste na... i onda ste otišli na odmor, kako стоји u 35. paragrafu, od 16. septembra do 7. oktobra. Da li ste se vratili u Sektor Jug Ujedinjenih nacija?

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Jeste li se vratiti na položaj oficira za izbeglice?

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Ne. Kada sam se vratio, nije više bilo izbeglica.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Kada ste se vratili, da li ste pitali na koji način je rešen zahtev Republike Hrvatske za puštanje tih osoba osumnjičenih za ratne zločine?

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Ne, nisam pitao.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Niste postavili nijedno pitanje?

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Ne.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, niste imali nikakvih saznanja o okolnostima pod kojima je Sektor Jug Ujedinjenih nacija 38 osoba izručio Republici Hrvatskoj?

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Tačno.

ADVOKAT KEHOE: Časni Sude, nemam više pitanja za ovog svedoka.

SUDIJA ORIE: Hvala, gospodine Kehoe. Sada ćemo napraviti pauzu do 18.05 časova.

(pauza)

SUDIJA ORIE: Gospodine Cayley, da li ste spremni za unakrsno ispitivanje ovog svedoka?

Fond za humanitarno pravo
dokumentovanje i pamćenje

ADVOKAT CAYLEY: Da. Hvala, časni Sude. Kada je reč o vremenu, gospodin Kehoe mi je oduzeo veliki broj tema koje sam želeo da obradim, pa mislim da će potrajati samo desetak minuta, u suštini.

SUDIJA ORIE: U redu. Gospodine Gilbert, sada će vas unakrsno ispitati gospodin Cayley. On je branilac gospodina Čermaka. Izvolite, gospodine Cayley.

UNAKRSNO ISPITIVANJE: ADVOKAT CAYLEY

ADVOKAT CAYLEY: Gospodine sekretare, molim vas da nam predočite dokazni predmet Odbrane broj D226.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: Kapetane Gilbert, molim vas da se usredsredite na avgust mesec, nakon što su hrvatske vlasti oslobodile Knin. Imam pitanje za vas. Pogledajte ovu fotografiju i da li se sećate da ste ikada bili u ovim zgradama?

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Nisam 100 posto siguran, ali ova zgrada sa leve strane može biti ona u koju smo otišli na sastanak 4. avgusta, u 12.10 časova, o kom smo ranije razgovarali.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: A to je bio sastanak sa vlastima Vojske Republike Srpske Krajine?

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Da. To je ono na šta sam mislio kada sam pominjao onu malu sobu u kojoj je bilo oko 12 ljudi.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: A pošto su vlasti Vojske Republike Srpske Krajine napustili Knin i hrvatske vlasti ga ponovo zauzele, da li se sećate da li ste ikada ponovo išli u tu zgradu?

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Ne.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: Ja sam dobio uputstvo da vam ovo kažem. Dakle, ovo je zapravo zgrada u kojoj su delovali gospodin Čermak i njegov mali tim. Da li ste znali za to?

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Ne.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: Dakle, kada kažete u vašoj izjavi da kada ste se sastali sa gospodinom Čermakom 10. avgusta, zajedno sa generalom Forandom, i mogu da vas uputim na to mesto, to je 26. paragraf vaše izjave ...

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: ... vi kažete da ste se sastali sa gospodinom Čermakom u beloj zgradi Parlamenta dana ili oko ... oko 10. avgusta. Da li vidite to?

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Da, vidim to.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: Da li je moguće da ste pogrešili u vezi s tim, da se niste, u stvari, sastali u beloj zgradi Parlamenta?

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Moj prvi utisak je da je sastanak održan u beloj zgradi Parlamenta. Sada kada mi pokazujete ovu zgradu, moguće da je sastanak održan i u njoj. Ne sećam se. Nisam 100 posto siguran.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: Hvala. Rekli ste ranije, odgovarajući na pitanje gospodina Kehoea da... a to je zapravo pred sam kraj njegovog unakrsnog ispitivanja, kada ste govorili o izbeglicama u bazi i postavio vam je pitanje u vezi sa željom hrvatske vlasti da se o nekim licima sproveđe istraga za ratne zločine. Da li se sećate toga?

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Sećam se.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: Da li vam je poznato da je pitanje izdvajanja muškaraca u bazi koji su osumnjičeni za ratne zločine bilo nešto o čemu se raspravljalo na visokom nivou u Zagrebu između Ujedinjenih nacija i hrvatske Vlade?

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Da, najverovatnije jeste. Da.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: A vi ste bili s tim upoznati jer ste bili bliski sa generalom Forandom?

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Ne baš. To je zato što sam bio oficir zadužen za pitanja izbeglica i oni su postavljali puno pitanja o tome šta će se desiti sa njima ...

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: I ...oprostite.

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: .. i nisam mogao da im pružim bilo kakav odgovor, to je dug proces, i ja sam pokušao da ... da ih razuverim, ali mislim da je odluka o povratku izbeglica doneta na višem nivou, da.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: A kada je reč o ovom procesu razgovora visokog ranga, da li vam je bilo poznato da je gospodin Akashi i lično bio uključen u te razgovore sa predstavnicima hrvatske Vlade?

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT CAYLEY: Molim vas da svedoku pokažete dokazni predmet Odbrane broj D29.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: Dakle, da li se sećate da ste u svom odgovoru na pitanje gospodina Kehoea rekli: "Ono što je meni bilo poznato jeste da su Hrvati žeeli da dobiju ljude iz baze koji su osumnjičeni za zločine, iz njihove perspektive, a ne iz perspektive Ujedinjenih nacija". Da li se sećate toga?

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT CAYLEY: Molim da se prikaže druga strana dokumenta, 5. paragraf.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: Kapetane Gilbert, molim vas da pogledate prve dve rečenice u 5. paragrafu . I recite mi kad ih pročitate.

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Da, pročitao sam ih.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: Dakle, ovo je dokument ... da li bismo mogli da vidimo naslovnu stranu. Da li ste videli da je ovo dokument koji je gospodin Akashi iz Zagreba poslao Kofiju Annanu u Njujork?

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Da, video sam to, ali da li je to isti onaj koji mi je ranije pokazan, kada smo gledali poslednji paragraf?

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: Da, to je taj isti dokument.

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: U redu. U tom slučaju da, video sam da je to dokument koji je poslao Akashi i pročitao sam prve dve rečenice, da.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: Da li vam je bilo poznato da je u avgustu 1995. godine stanovište gospodina Akashija bilo da je Vlada Republike Hrvatske imala legitiman interes da zapravo pokuša da utvrdi da li su neki od ljudi u bazi bili umešani u ratne zločine? Da li vam je bilo poznato da je to bio i stav Ujedinjenih nacija u to vreme?

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Ne 7. avgusta. Ovaj dokument je od 7. avgusta, zar ne?

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: Da.

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Dakle, u to vreme ne. Ali, kada sam kasnije postao oficir zadužen za izbeglice, postalo mi je poznato to pitanje.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: Da ...

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Saznao sam da oni traže osumnjičene za ratne zločine.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: Ali, moje konkretno pitanje glasi: da li ste u bilo kom trenutku bili svesni toga da je Annan ... izvinjavam se, da je gospodin Akashi rekao da su hrvatske vlasti imale legitiman interes da traže ona lica u bazi koja se sumnjiče da su počinila ratne zločine?

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Ne. Ali da li ovaj paragraf 4 kaže tačno to? I...

ADVOKAT CAYLEY: Molim da se vratimo na to mesto.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: A vi možete to ponovo da pogledate. To je ono što on kaže.

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Koji je to paragraf?

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: To je 5. paragraf, druga rečenica.

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Meni to u to vreme nije bilo poznato, ali evo, sad čitajući ova tri ili četiri reda vidim da je gospodin Akashi rekao da je njihov legitimni interes, to je ono što je on napisao, tako da je sigurno tako i mislio. Ali u to vreme nisam znao.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: I on je bio Specijalni predstavnik Generalnog sekretara Ujedinjenih nacija u Hrvatskoj u to vreme, zar ne?

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: Dakle, u suštini, njegovo stanovište je bilo stanovište Ujedinjenih nacija u Hrvatskoj, zar ne?

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: Hvala.

ADVOKAT CAYLEY: Časni Sude, nemam više pitanja.

SUDIJA ORIE: Hvala, gospodine Cayley. Gospodine Kuzmanoviću, da li ste spremni za unakrsno ispitivanje?

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Jesam, časni Sude. Hvala.

SUDIJA ORIE: Gospodine Gilbert, sada će gospodin Kuzmanović da vas unakrsno ispituje. On je branilac gospodina Markača. Molim vas, nastavite.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Hvala, časni Sude.

UNAKRSNO ISPITIVANJE: ADVOKAT KUZMANOVIĆ

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Ovo je vaša izjava, dokazni predmet Tužilaštva broj P589.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Molim da se predoc̄i na ekranu.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: U prvom paragrafu vaše izjave ... i ako je imate pred sobom u fascikli, slobodno se poslužite. Gospodine, da li imate izjavu u fascikli pred vama? Bilo bi vam lakše nego da gledate na ekranu.

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Ali ja ne znam šta je dokazni predmet Tužilaštva broj P584.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: To je vaša izjava svedoka koji ste dali Tužilaštvu u januaru 2008. godine.

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: U redu. Imam je pred sobom.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: U redu. U prvom paragrafu se kaže da ste postali kapetan 1987. godine. Da li je to tačno?

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Naravno da je tačno.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: U redu. Samo sam želeo da budem siguran, jer ukoliko pogledate dokazni predmet Tužilaštva broj P593, verovatno će morati da se predoči na ekranu prva stranica, na početku se kaže: "Pošto sam proveo dve godine kao stariji vodnik puka, od 8. jula 1995. godine počeo sam da obavljam dužnost vojnog pomoćnika komandanta Sektora Jug." Možete li da nam to objasnite, molim vas?

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Šta je vaše pitanje?

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Možete li da objasnite zašto ovde u ovom članku koji ste napisali vi, kao kapetan Alain Gilbert, P593, sebe opisujete kao starijeg vodnika puka? Možete li da objasnite razliku između vašeg čina i čina starijeg vodnika?

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Ovo je greška u prevodu.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: U redu.

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Da je to prevedeno kako treba, onda bi se reklo da sam ja bio ađutant u puku. Tako je to pisalo na francuskom.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: U redu. Dobro...

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Dakle, engleski prevod je netačan. Vi ste bili kapetan od 1987. godine?

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Da, to je tačno

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: U redu. Ostaćemo na trenutak na dokaznom predmetu Tužilaštva broj P593. Uzgred budi rečeno, da li ste imali priliku da uporedite prevod sa originalom?

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Da. Sinoć sam ga pročitao.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: U redu. Osim ove grešku, da li postoji još bilo kakva druga greška koju ste uočili?

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Ne.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: U redu. U drugom paragrafu govori se o tome kako je štab sačinjen i pretpostavljam da se radi o štabu Sektora Jug. Da li je to tačno?

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Da, to je tačno.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Tu se razmatra generalno sastav oficira iz raznih zemalja, i u drugoj rečenici piše, i ja ću vam to pročitati a onda ću vam postaviti nekoliko pitanja: "Neki od njih su lenji i retko vide potrebu da rade do kraja nedelje.

Drugi moraju da se okrenu prema Meki u određeno doba dana." I onda dodajete: "Kako bilo da bilo, uveravam vas još jednom da sam ponosan što pripadam kategoriji Kanađana." Dakle, moje pitanje glasi: da li mislite da ste vi i vaši kanadski drugovi imali viši nivo profesionalizma i iskustva od drugih pripadnika osoblja Sektora Jug?

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Da li ste imali poteškoća sa drugim ljudima koji se mole i praktikuju svoju veru u toku njihovog posla?

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Ne.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Šta je svrha ovog komentara zbog običaja da se okrenu prema Meki u određenim periodima dana?

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Zato što je to ono što se događalo u štabu.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Želeo bih da idemo na sledeću stranicu, molim vas.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: U drugom paragrafu govori se o tome da su mnogi ljudi koji će čitati ovaj članak služili u sedištu Ujedinjenih nacija. Pa, kojoj ste ciljnoj publici namenili ovaj članak?

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Članovima koji su ... članovima koji su bili pretplaćeni na *Citadelle*, *La Citadelle*. To je časopis.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Dakle, drugim rečima, to je kanadska publika?

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Da, kanadska, a više vojna publika.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: U redu. I slobodno ... Znam da je francuski vaš maternji jezik. Slobodno, ako postoji neki problem oko izražavanja, koristite francuski. Imamo odlične prevodioce, dakle ... u ostatku tog paragrafa govori se, između ostalog, da postoji ... i ja ću pročitati taj deo: "Potvrđuju da je postojao stalni problem komandovanja, koordinacije i rukovođenja u nedostatku političkog rešenja, koje je, priznajem teško usvojiti. Svaki organizam pokušava da opravda vlastito postojanje, svoju ulogu na terenu i lanac komandovanja koji njim upravlja, bilo da li je u pitanju civilna policija Ujedinjenih nacija, UNHCR ili civilni predstavnici. Vojni komandant je stoga suočen sa mnoštvom političkih prepreka koje mu samo stvaraju dodatne probleme. To je ono što sam tamo primetio." A moje pitanje glasi: ove poteškoće u koordinaciji i problemima u komandovanju i rukovođenju, da li je to nešto što ste primetili u Kninu tokom vremena koje ste proveli tamo, u Sektoru Jug?

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Da, da, to je ono što se pominje u članku.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: A da li je tačno da, u suštini, često, u nedostatku boljeg termina, desna ruka u Sektoru Jug nije znala šta radi leva ruka upravo zbog ovog nedostatka rukovođenja?

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Ako možete da budete precizniji.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Naravno. Rekli ste da su postojale teškoće u komandovanju i koordinaciji između različitih organizacija koje su imale sedište u Sektoru Jug, a nad kojima je imao komandu general Forand. Da li je to tačno?

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: On je bio komandant Sektora Jug. Nisam siguran da li je najviši civilni predstavnik Ujedinjenih nacija zaista bio pod njim. Oni su bili na nekom nivou, ali je on svakako bio komandant vojne vlasti, da.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Dakle, bilo je problema u komunikaciji unutar Sektora Jug, bez obzira ko je bio u vojnoj komandi. Da li je to tačno?

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Tačno je.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: A da li je to bilo u vreme kada nije bilo apsolutno nikakvih borbi? Da li je to tačno? Mislim, vi ste tamo stigli u junu 1995. godine, zar ne? Dakle, i pre *Operacije Oluja* bilo je nekih problema čak i pre nego što je bilo ikakvih borbi i, u suštini, nije se znalo šta se dešava i ko s kim razgovara.

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Da, u manjoj meri, ali da.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Kada ste služili u Sarajevu u julu 1992. godine, da li ste bili pod komandom generala McKenzieja?

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: On je bio komandant Ujedinjenih nacija u Sarajevu, tako da su sve vrste jedinica bile pod njegovom komandom. Bio sam pripadnik jedinice koja je bila njemu podređena. Ali ne direktno. Znate, nikad ga nisam upoznao, ali sam služio pod njim.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: U redu. Hvala. Hteo bih da se sada vratim na izjavu. I pre nego što to učinimo, prepostavljam da ste služili kao pomoćnik generala Foranda, to ste nam rekli. Šta ste tačno radili? Možete li da nam opišete svoju ulogu pre *Operacije Oluja*?

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Bavio sam se planom rada, nadgledanjem osoblja u rezidenciji. Takođe sam sebe doživljavao kao neku vrstu njegovog telohranitelja, kao osobu koja je lično odgovorna za njegovu bezbednost i pratio sam ga tokom obilaska raznih jedinica u Sektoru Jug pre *Operacije Oluja*, da.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Možete li da opišete šta podrazumevate pod planom rada? Da li ste pravili dnevni raspored za taj dan?

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Da, da. Ne za neki određeni dan, ali za planiranje poseta ili konferencija koje su održavane u Zagrebu, ili tako nešto. Bio sam odgovoran za vezu sa vlastima i sastavljanje dnevnog reda.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Ko je još od osoblja bio u rezidenciji?

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Bilo je desetar Desroches, koji je tamo živeo. On je bio vozač. I glavni desetar Ellis, kuvar.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Da li je bio još neko?

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Ne.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Da li ste imali prevodioce?
SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Ne.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Da li je vaš položaj u odnosu na stvari koje ste radili bio isti, osim što se pominje da ste bili zaduženi za izbeglice? Da li se vaš položaj uopšte promenio nakon *Operacije Oluja*?

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Da, promenio se kada sam postao oficir zadužen za izbeglice, ali bih rekao od 5. avgusta dok nisam postao oficir za pitanja izbeglica, trebalo je da stvorimo novih smeštaj u Sektoru Jug, jer smo živeli izvan baze, tako da sam bio zadužen da se to obezbedi, a manje sam se bavio rasporedom, kao i, recimo svakodnevnim radom u kancelariji.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Da li ste bili osoba... da li biste... dozvolite mi da pokušam da smislim neki drugi način da ovo kažem. Kada je general Forand odlazio na neki sastanak, da li biste vi bili s njim na svim sastancima?

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Da. Ali ne na svim. Pominju se u mojoj izjavi neki na kojima nisam prisustvovao, i znam da je general Forand išao na druge sastanke bez mene.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: U to vreme pukovnik Leslie je bio načelnik štaba. Kakav je bio vaš odnos sa pukovnikom Leslieom?

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Pa, bio je načelnik štaba, rekao bih, do otprilike 4. avgusta i došao je novi načelnik štaba, ali zbog rata nije mogao da ode, tako da je ostao u štabu nekih četiri ili pet dana, po mojoj proceni. Imao sam, isto tako, dobar odnos sa pukovnikom Leslieom.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Molio bih da pogledate 35. paragraf vaše izjave.

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Dobro.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: U ovom paragrafu govorite o izbeglicama. A ja ću ići na rečenicu koja počinje sa "oni" u trećem redu, i prepostavljam da se radi o srpskim izbeglicama. Da li je to tačno?

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Tako je.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: "Oni su bili zabrinuti šta će se desiti sa njima ako se vrate nazad i нико не буде могао да им гарантује безбедност. То је разлог зашто је већина људи на крају отиша у Србију." Моје пitanje за вас гласи: да ли су по ваšem shvatanju ove izbeglice prvobitno došle iz Srbije u Sektor Jug, a zatim otiskele nazad u Srbiju?

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Ne. Po mom shvatanju, oni su bili srpske nacionalnosti a živeli su u Kninu, rekao bih, najmanje poslednje tri godine, a onda nisu imali drugog izbora nego da odu u Srbiju, Beograd ili da se vrate ... pomenuo sam Srbiju, ali mislim da kada su napustili bazu, svi su se vratili u Beograd i da su tamo ostali.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Da li vam je bilo poznato da su hrvatske vlasti preduzele bilo kakve napore u pokušaju da se obezbedi njihova sigurnost, ukoliko ostanu?

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: O, da, to je pominjano.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Dakle, vi, kao oficir zadužen za pitanja izbeglica, bili ste upoznati sa izjavama hrvatskih vlasti koje su pokušavale da te ljudi odvrate od odlaska. Da li je to tačno?

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Da. Kada je general Čermak došao i sastao sa izbeglicama, to je bila poruka koju im je preneo.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Molio bih da sada pogledate paragraf 29. Kaže se u trećem redu: "Kada smo stigli tamo ..." misli se na rezidenciju generala Foranda. Da li je to tačno?

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Tako je.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: "...videli smo da je čitava kuća bila razorena, potpuno demolirana, navodno od strane hrvatskih vojnika, specijalne policije, vojne policije i uopšte od hrvatskih snaga koje su zauzele grad." Dakle, da li postoji neko drugi koga biste želeli da dodate na taj spisak?

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Ne

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Kako ste to znali ... da li ste mogli da identifikujete kako izgledaju pripadnici specijalne policije?

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Ne.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Da li možete da identifikujete kako izgledaju pripadnici vojne policije?

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Kako su oni izgledali?

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Oni su imali specijalnu traku oko ruke koja ih je identificovala kao hrvatsku vojnu policiju.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Jeste li videli ovaj navodni vandalizam koji se dogodio?

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Ne.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Da li, kada identifikujete određene grupe, možete da kažete da su neke od njih počinile taj vandalizam? Mislim, nemate nikakva lična saznanja o tome. Da li je to tačno?

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Nisam bio očeviđac razaranja pa nisam u mogućnosti da identifikujem one pripadnike koji su to uradili.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Mislim, to se očigledno desilo, zar ne?
SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Ali ne možete da identifikujete ko je, ako je bilo ko, od tih ljudi u tim grupama izvršio to. Da li je to tačno?

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Tačno.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: To je sve što sam imao da vas pitam.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Hvala.

SUDIJA ORIE: Hvala, gospodine Kuzmanoviću. Gospodine Hedaraly, izvolite.

TUŽILAC HEDARALY: Samo nešto kratko, časni Sude.

DODATNO ISPITIVANJE: TUŽILAC HEDARALY

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Kapetane Gilbert, samo jedna manja tačka koju bih želeo da razjasnim. Upravo vam je postavljeno pitanje, a vi ste odgovorili da je general Čermak došao i rekao izbeglicama da ostanu. Ali u svojoj izjavi kažete da su se te izbeglice plašile za svoju bezbednost, jer niko nije mogao da im garantuje sigurnost. Kako ste mogli da pomirite ova dva zapažanja, molim vas?

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Pa, general Čermak je tokom tih sastanaka rekao da su svi dobrodošli, da su dobrodošli da napuste kamp i odu svojim kućama u Knin, da se vrate u svoje domove u Kninu, jer su hrvatske snage bile тамо da bi osiguravale bezbednost i da je kamp ... izbeglice u kampu su oklevale i nisu zaista želele da se vrate u grad, u Knin, upravo zato što su se plašile za svoju bezbednost. Dakle, možda je ovo ... ovo će to možda pomiriti, ali bar ... sve što mogu reći je da ih ono što je govorio general Čermak nije uopšte razuverilo.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Da li znate zašto su se plašili za svoju bezbednost?

SVEDOK GILBERT – ODGOVOR: Ako se dobro sećam, u početku, 4. i 5. avgusta i nekoliko dana kasnije, nisam još bio zadužen za izbeglice, neke izbeglice su napustile bazu i otišle u grad, ali su se vratili u bazu, jer su ... jer su se plašile. Ja stvarno ne mogu reći šta su tačno videli ili ... ili, pod kojim okolnostima su videli neke strašne stvari, ali očigledno im se nije vraćalo тамо. Oni nisu hteli da se vrate u Knin, a vi znate, kada imate veliki broj izbeglica da se glasine šire veoma brzo. Ljudi su govorili jedni sa drugima i reči su se širile naokolo o tome šta je ... šta se desilo, tako da ... očigledno više niste imali ni jednog jedinog izbeglicu koji je želeo da se vrati u Knin, jer su se plašili za svoju bezbednost. Možda zbog toga.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Hvala vam, kapetane.

(Pretresno veće se savetuje)

SUDIJA ORIE: Da li je dodatno ispitivanje izazvalo potrebu da se postavi neko dodatno pitanje svedoku?

ADVOKAT KEHOE: Ne, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Gospodine Gilbert, ovim se završava vaše svedočenje u ovom predmetu. Želim da vam se zahvalim što ste došli u Hag i što ste odgovorili na sva pitanja koja su vam postavile strane i Pretresno veće. I želim vam bezbedan povratak kući.

SVEDOK GILBERT: Hvala.

SUDIJA ORIE: Molim sudskog poslužitelja da isprati svedoka iz sudnice.

(svedok napušta sudnicu)

SUDIJA ORIE: Ne znam kome da se obratim. Da li je vaš sledeći svedok već na raspolaganju? Ostalo nam je još 20 minuta?

TUŽILAC HEDARALY: Mislim da nije, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Znam da nije bilo drugih svedoka koji su bili zakazani za danas i...

TUŽILAC HEDARALY: Ali svedokinja je tu i biće na raspolaganju sutra ujutru.

SUDIJA ORIE: Svedokinja će biti na raspolaganju sutra ujutru. Pod tim okolnostima, ako ne postoji druga proceduralna pitanja o kojima treba raspravljati u ovom trenutku...

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Časni Sude, ja imam jedno pitanje.

SUDIJA ORIE: Da.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Možda imam pogrešan utisak, ali koliko shvatam, sledeći svedok nije zaštićen.

TUŽILAC HEDARALY: Ne, ne koliko ja znam.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Bilo je neke zabune. Dakle, drago mi je da je pojašnjeno. Hvala.

SUDIJA ORIE: Da. Da li postoji neko drugo pitanje? Ako nema, sada ćemo prekinuti i nastavićemo sutra, 15. jula, u 9.00 časova, u sudnici broj 1.

Fond za humanitarno pravo
dokumentovanje i pamćenje

Sednica je završena u 18.40 h
Nastavlja se u utorak, 15. jula 2008. godine, u 9.00 h.

Fond Za Humanitarno Pravo

Fond za humanitarno pravo
dokumentovanje i pamćenje